

།། ལྷ་མ་རྣམ་པར་དེས་པའི་བང་མཛོད་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་
 འཕྲོས་པའི་དོན་ཚན་རྣམས་བཤད་པའི་ལེ་ལུ་ལྟ་བུ་བ་བཞུགས་སོ།། །། རྩེགས་པའི་ཞབས་རྒྱུ་བརྒྱའི་
 སྤྱི་པོར་བཞག །ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་རིང་འཁོར་བའི་གཉེང་དུ་བརྒྱུད། །འཕྲིན་ལས་རྩ་ཆེན་སྤྱོད་ཀྱི་ལང་ཚོ་
 ཅན། །ཡོངས་ཀྱི་རྣ་བར་སྦྱལ་ལ་ཕྱག་བརྒྱའི་ལོ། །གང་དག་འདི་ན་དགག་པ་དང་། །སྦྱབ་པ་སྦྱར་ལེན་གྱི་དེ་
 དག །རང་སྤྱོད་པ་སྦྱང་བའི་ལུང་དང་ནི། །རིགས་པའི་གནས་ལ་མི་བཟོབ་པར། །རྫོངས་པས་བཀྱར་བའི་ཁྲི་
 ལ་ནི། །རབ་འཁོད་གཅམ་བུའི་ཚང་གིས་ནི། །གང་སྤྱོད་མེ་ཉོག་གཞུ་སྦྱངས་ནས། །ཆགས་དང་སྦྱང་དང་སྦྱག་
 དོག་གི །མདའ་ཆེན་སྤྱོད་པ་སྦྱར་འཕེན་གྱི་དེ། །དེ་དག་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཡི། །སྦྱིང་ལ་བདུད་ཅིས་རེག་
 གྱུར་ཅིག །ཅེས་མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས། །གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་
 ལས་འཕྲོས་པའི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་སྦྱད་དུ་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཡང་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་སྦྱངས་ན་དོན་སྦྱང་གི་
 ཤེས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་འདི་ག་ཉེན་ན་མ་གྲགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དེ་
 དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱུང་ཚོས་མ་ཡིན་པར་བསྟན། རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་པ་དཔུ་མ་པའི་
 ལུགས་སུ་བཤད་ནས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱུང་ཚོས་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བདེན་འདྲིན་
 གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་ཀྱི་ཉོན་སྤྱི་བ་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་ནས་བདེན་འདྲིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་སྦྱང་བའི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། རོལ། ཐ་སྦྱད་དུ་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་དང་དོན་སྦྱང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་ན། རི་སྦྱད་དུ། ལུ་འབབ་གྱུར་ལ་ཡི་
 དུགས་རྣམས་སྤོ་ཡང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་དངོས་དང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མཐའ་
 བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གཅིག་གི་སྦྱང་དུ་སྦྱ་མི་ཡི་དུགས་དུད་འཕྲོ་རྣམས་ལ་བདུད་ཅི་དང་ལུ་དང་རྣམ་
 ཞབས་སོགས་སུ་སྦྱང་བ་དེའི་ཆེ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་
 དོན་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་བདེན་པའི་སྤྱིར། དེའི་ཆེ་ཚད་མས་ནི་ལུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 གཅིག་གྱུར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་དོར་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དོན་སྦྱང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་

མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ་ཡང། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཚུ་འབབ་སྤྱང་ལ་
ཡི་དྲགས་ཚུ་སྐོ་ཡང། །ཞེས་གསུངས་པ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཚུ་ལ་ཡང། དེ་སྐད་དུ། དབང་པོ་རབ་རིབ་
བཅས་པ་སྐོ་གང་གིས། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །དེ་སྐོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་
སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་རྩུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཞེས་མོར་འབྱེད་ན་འདི་ལྟར། རྩུན་ཞིང་ག་ཤེར་བར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད། མི་ལ་ཚུར་སྤང་བ་དེའི་ཚེ།
དེར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་མི་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང། གཞན་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་སྤང་བ་དེ་མི་ལ་ལྟོས་
ནས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་དགོས་ཏེ། དེ་དང་དེར་སྤང་བ་དེ་མི་ལ་ལྟོས་ནས་འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་
བསྐྱད་པ་དང། མ་བསྐྱད་པའི་ཁྱད་པར་དག་དམིགས་པའི་སྲིད། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
དོ། །གཉིས་པ་ལྟེ། གཞན་དག་གིས་གསལ་བར་གྱིས་པའི་ཡི་གེ་ལས་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། འདི་ལ་གང་དག་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གང་བཟོ་བཟོ་ཡིན་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཡིན་དང། འདི་མ་ཡིན་གང་དུ་
ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་དང། རང་རང་གི་སྐོ་དོན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་རྩུན་ཞིང་ག་ཤེར་བའི་
དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡི་དྲགས་ཀྱི་དོན་ཚུ་ཏུ་བདེན། མིའི་དོན་ཚུར་བདེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི། གཅེར་
བུ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཆེས་རྩུན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་སྟེ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱི་
མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཚེ། མིག་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ནམ། ཁ་ཅིག་ཚད་མར་
ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྣམ་ཁག་དང་ཚུ་དང་བདུད་ཅི་གསུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་
འགྱུར་ཞིང། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་
ཅུང་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྣམ་ཁག་ཡིན་པར་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་
ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྲིད་དོ། །རང་རང་གི་སྐོ་དོན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་
ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདོག་མི་བྱས་པར་སྤྱོད་པས་ནི། ལྷ་སྟེགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་བཟང་ངན་དབྱེ་མི་རུང་བར་སྤྱོད་དགོས་པ་དང། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལའང་
བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པ་འདེབས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་
ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གང་ཚད་མ་ཡིན། འོན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱད་

བའི་འབྲུག་སྤང་ཡིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། མིས་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་འབྲུག་སྤང་ཡིན་པ་
ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་བས། དེ་ཡང་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་རྣམས་ཚད་
མ་མ་ཡིན་ན། ཅུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གང་གི་རྒྱུད་
ལའང་ཚད་མ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལྟར་སྤྲོ་བ་ནི་སྤྲུགས་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་སོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་
ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟམ་ན། ལྟ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་ཀའི་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་
རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་དེ་ཉིད་རྩ་སོགས་གསུམ་ཀའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྣོད་
གང་པོ་དེའི་པོ་ས་ན་རྩ་དང་རྣག་ཁྲག་བདུད་ཅི་སྣོད་གང་བ་རེ་རེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་སྤྲོ་ཡི། སྣོད་གང་པོ་དེ་ཉིད་
ཆ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྣག་ཁྲག་དང་གཅིག་རྩ་དང་ས་ཤིང་བསིལ་བ་དང་ཆ་གཅིག་བདུད་ཅིར་
སྤྲེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དང་པོ་ནས་མིའི་ཡུལ་དུ་སྤྲེས་པའི་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་དེ་རྩུར་གནས་པ་དང་། ལྟ་
དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཡུལ་ན་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་དེ་ཡང་བདུད་ཅི་དང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པ་ལ། གསར་
དུ་འགྲོ་བ་གཞན་དེ་དང་དེའི་དུང་དུ་སྤྲུགས་པ་ན། འགྲོ་བ་དེའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གསར་དུ་སྤྲེས་པ་ཡིན་གྱི།
དང་པོ་ནས་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེར་གནས་པ་མ་ཡིན། ཆ་ཤས་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱན་ལྟར་དུ་འཇུག་པའི་བྲུབ་པ་ཡང་
མེད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་གཤེར་སོར་གང་པོ་དེ་ཉིད་བཟོ་བྱ་སྟུན་མོང་བར་སོང་བའི་ཆེ་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྟར་དུ་
སྤྲེས་པ་ཡིན་གྱི། བཟོ་བྱ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སོང་བའི་ཆེ་རེ་རེ་ཁོ་ནའོ། །རི་རྒྱུད་བཞག་པའི་རྩལ་འདི་ནི་
དཔེར་ན་སྤྲུགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བྲུང་པར་འགའ་ཞེག་གིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་རེག་པའི་ཆེ་
ན་མི་ཚ་ལ། གཞན་གྱིས་རེག་པ་ན་ཆ་བའང་དེ་ལ་ཆ་བ་དང་མི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་སོ་སོར་སྤོང་བ་
ཡིན་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ་ ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱ་བའང་ཆ་ལ་དབྱུག་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲིས་སོ། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྟུན་འབྲེན་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་
སྤངས་པ་དང་འགའ་བ། རིགས་པ་དང་འགའ་བ་དང་། ལུང་དང་འགའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྲིད་ཉིད་གྱིས་གཞན་
ལ་འཕངས་པའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་རི་སྟེད་པ་སྤྲིར་བརྒྱུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། འདི་ལྟར་ རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སོར་
བ་གང་པོ་དེ་ཉིད་ལྟ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་གྱི་བཟོ་བྱ་སྟུན་མོང་བར་སོང་བ་དེའི་ཆེ། མིག་ཤེས་གསུམ་ཀ་ཚད་མ་

ཡིན་ནམ། འགའ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བལྟ་བུ་སྤྱོད་མོང་བ་དེ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མ་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་བ་
དང་། འགའ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚད་མས་བྱུ་བ་མ་བྱུ་བ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བལྟ་བུ་སྤྱོད་མོང་བ་སྤོང་གང་པོ་དེའི་གོ་ས་ན་ཚུ་སོགས་སྤོང་གང་བ་གསུམ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གོ་ས་གཅིག་པོ་དེ་ན་ཚུ་སྤོང་གང་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དང་། བདུད་ཅི་སྤོང་གང་འཇུག་པའི་
ཚད་མ་དང་། རྣམ་ཐོག་སྤོང་གང་འཇུག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་མི་ཡུལ་
ཀྱི་ཚུ་ལ་བལྟ་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་གི་བལྟ་བུ་དེ་ཚུར་གནས་པ་ལ་
རྣམ་ཐོག་ཏུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བར་
བྱུང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ། དང་པོར་ཚུར་གནས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐོག་ཏུ་སྤྱེས་སོ། །ཞེས་མ་སྤྱོད་སམ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་སྤྱོད་མོང་། འོ་ན་མི་ཡུལ་ཀྱི་ཚུ་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཐོག་ཏུ་ཐལ། རྣམ་ཐོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་མ་འཇུག་པ་ལ་
དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་ཐོག་ལས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ་བལྟ་བུ་
སྤྱོད་མོང་བ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྤང་ཡུལ་གསུམ་པོ་ནི་འགའ། གཟུང་ཡུལ་སྤྱོད་མོང་བ་ཁས་མི་
ལེན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གང་བཟོ་བཟོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཐའ་
གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་བྱེད་ཀྱང་གཅེར་བུ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་
ཚུར་གནས་པ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣམ་ཐོག་ཏུ་བཟོ་བྱུང་། ལྟར་བདུད་ཅིར་བཟོ་བྱུང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་
ཀྱི་རྣམ་ཐོག་ལ་མིས་ཚུ་དང་སྤྱོད་མོང་བུ་དེའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་འགའ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་
ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་གསུམ་ཀ་ཚད་བར་གནས་པའི་ཆ་ཅན་པོར་པ་གང་པོ་དེ་ཚུ་ཁོ་ནར་འཇུག་པའི་ཚད་མ་
དང་། གཞན་གཉིས་པོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་ཐོག་ལས་སྤངས་ཏེ། དེ་འབྲུག་པའི་
རོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱིས་ཚུ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་ཆ་ཤས་གསུམ་
ཀ་མ་ཚད་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་མོང་འོད་ཟེར་དང་། ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་དམར་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རེག་བྱ་འགྲོ་བ་གཉིས་
ཀྱིས་དུས་ཅིག་ཚར་དུ་སྤོང་བ་དེའི་ཆེ་ན། རེག་བྱ་གཉིས་པོ་ཅིག་ཚར་དུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དངོས་སུ་
འགའ། ཡོད་ན། ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་དེའི་ཆེ། འོད་ཟེར་དེ་ཆ་བའི་ངོ་བོར་སྤྱེས་ནས།
བསེལ་བའི་རེག་བྱ་མ་ཚད་བར་ཐལ། ཚུ་ཡི་རེག་བྱ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཆེ་ཚུའི་རེག་བྱ་མ་ཚད་བར་རྣམ་

ལྷག་གི་རེག་བྱ་ཁོ་ནར་སྐྱེས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཅིག་ཤོས་བཟླ་བྱ་སྐྱེན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་དེས་སྐྱེན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེ་ན། མི་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་འོད་གྱི་
རེག་བྱ་སྐྱོང་བའི་ཚེ། བཟླ་བྱ་སྐྱེན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་ཡོད་པའི་རེག་བྱའི་བྱང་
པར་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དེ། དེའི་དུས་ཀྱི་མིས་སྐྱོང་བ་མི་སྲིད། ཅིག་ཤོས་དེ་ཡང་གཞན་དེས་སྐྱོང་བ་མི་
སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །གལ་ཏེ་ཆ་ཤས་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཆ་ཅན་དེ་སྐྱེན་མོང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། ཆ་གྲང་གི་
རེག་བྱ་འགལ་བ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱལ་བའི་བར་སྟེན་
ཅིག་ཏུ་གནས་པར་ངེ་ལྟར་རུང་། དེར་མ་ཟད་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་གསུམ་གྱི་བཟླ་བྱ་སྐྱེན་མོང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱེན་ཞིང་
གཤེར་བ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐྱེན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱི་བཟླ་བྱ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་ལུས་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བཟླ་བྱ་
ཡིན་ན། དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱོང་བྱ་སྐྱེན་མོང་བ་ཡིན་དགོས་པར། སྲིད་རང་གིས་ཁས་སྲུངས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་
རེགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་བཟླ་བྱ་སྐྱེན་མོང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱེན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་བ་གང་པོ་དེ་
ཚོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡོད་པའི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མ་བཀག་པའི་སྲིད། ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་ཁོད་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་གི་
བཟླ་བྱ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་སྐྱེན་ས་འཇུག་པར་ཐལ། དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་མཐོང་། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་
པའི་ཆ་ཤས་འགལ་ཞེག་མ་མཐོང་བའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། ཆ་ཅན་སྟོན་གང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་
མ་འཇུག་པ་ལ་རང་འབྲེལ་རྣམས་པ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཐལ། སྐྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་པ་ཡང་སྐྱོད་ཀྱིས་
ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་སྲིད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རེགས་པའི་དབྱུང་བ་བཅུག་ནས་ཀྱང་
སྐྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་གྱིན་འདུག་པའི་སྲིད། འདོད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐྱེད་དུ། དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་
ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་སྲིད། །ཞེས་པའི་ཐལ་བར་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྲིད། དེའི་ཤེས་བྱེད་
ཀྱང་ཆ་ཅན་དེའི་སྟེང་ན་སྐྱེད་ཁོད་ཁོད་ཀྱི་དང་། རྣམ་གྱི་ཁོད་གཉིས་ཡོད་བཞིན་དུ་རང་འཛིན་མི་ཤེས་ལ་གཅིག་
གིས་རྣམ་པ་གཏོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྣམ་པ་མི་གཏོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གཏོད་ལུགས་དེ་
ལྟར་བྱེད་ན་རང་འབྲེལ་རྣམས་པ་གཏོད་པར་འགལ་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚོན་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་

བསྐྱེད་པ་ནས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྣ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ། མ་མཐོང་བསྐྱེད་པ་
 ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་ཏུ་
 མཐོང་བྱེད་ལ། །མ་མཐོང་བ་དེ་ཇི་སྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་
 པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་སྟོགས་སྣ་མ་དེ་ཉིད་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་གྲུངས་བ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་སྣང་ཆུང་འོ་
 བོར་གནས་པ་ལ་སྤྱི་ལོ་དུགས་ཉེ་བར་འོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣལ་ཞབས་གི་གཟུགས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འགྱུར་
 གྱུར་ན། །དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །བསྐྱེད་པ་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་སྣང་བ་ནི། །སྤྱི་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྣང་
 འགྱུར། །དེ་མ་བསྐྱེད་པ་ན་ཅིག་ཆར་ནི། །གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག །མཐོང་འགྱུར་མཐོང་མེད་ཀྱིས་
 གཅིག་བསྐྱེད་པ། །གང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་མེད། །དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཅི་བྱེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་གིས་
 བརྟེན་པའི་རིགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཁས་གྲུངས་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལྷོད་གསུམ་པོ་དེའི་
 ལྷོད་གི་ལས་གཟུགས་གསུམ་པོ་དེ་ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་ནི་
 དེའི་ཆེ་གསུམ་ཀས་གསུམ་ཀ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་ཀ་མཐོང་རུང་གི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་
 སྤྱི་བ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སྣའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཞི་དེར་ཆུང་ཁ་དོག་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 གཞི་དེར་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་ལ་ཆུང་ཁ་དོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་
 གཤགས་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོན་ཆད་མ་གཤགས་པའི་འཆད་ཚུལ་གསར་བ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་བརྟེན་དུ་གསོལ།
 གང་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་
 ལྟ། དེ་དུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གསུམ་ཀ་ཆད་མ་ཡིན་ནམ། གང་རུང་གཅིག་ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་
 ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལ་དྲི་བར་མི་འོས་པའི་དོན་དྲིས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟར་ཞེ་
 བ། དེ་གསུམ་ཀ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་བས་འཆད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་
 ཤེས་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་དྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་
 ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། དམུལ་བ་ཡི་དུགས་མི་རྣམས་དང་། །སྟུ་རྣམས་ཇི་སྟར་རིས་རིས་སྟ། །དངོས་
 གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་། དེའི་བཤའ་སྐྱུར་གྱི་ལུང་

དང་བཅས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱངས་ནས། ལོང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་གང་ལ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མར་སོང་
བར་རྫོམ་པའི་ལུང་དེས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་ལུང་ཡིན་
པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དུ་མའི་སྣང་
བ་འཆར་བར་བཤད་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་གཞི་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཉིད་རང་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་ཅན་ལ་སོ་སོར་ཐ་
དད་དུ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་འཆར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་ལུང་
ཉིད་དང་འགལ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚུ་འབབ་སྐྱང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣམས་སློལ་ཡང་། །མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་
བཞིན། །ཞེས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གསུམ་ཀ་མེད་མཚུངས་དང་། ཡུལ་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ།
རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཞེས་ཉོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་པར་བཤད་ཀྱི། ཚད་མར་
མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མར་ལྟ་ཞོག་སྒྲིར་ཡོད་པར་ཡང་མ་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སློལ་མེད་ཅེས་དོན་
འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན། ཆ་ཅན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་དྲུང་དུ། གང་
ཟག་དག་གཉེན་གཉིས་སྣགས་པའི་ཚེ་ན། ཆ་ཤས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་གཟུགས་གསར་པ་གཉིས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གཉིས་ཀ་མི་ཉོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་ཏུ་
མཐོང་བྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་པ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེ་རེ་
ནས་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཉོགས་པའི་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་དང་། ཁྱེད་ལ་སྣང་ཚུལ་མི་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྟོན་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟོན་
པ་སོགས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། ཆ་ཅན་ལྟོན་པ་དེ་དང་དེའི་དྲུང་དུ།
དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟུང་བའི་གང་ཟག་རེ་རེ་སྣགས་པ་ན་ལྟོན་པ་དེ་དང་། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་
སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱེད་ཅག་གིས་ཕྱི་རོལ་དོན་འགོག་གི་ལུང་ཚད་
མར་ཁས་སྐྱངས་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱར་བས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་འོངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །སྐྱབ་པའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མ་གང་། །སྐྱོན་ཤིང་
འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །བསྟུང་བ་ཅོམ་གྱིས་སྐྱང་ཡང་སྐྱམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་དེར་

ཡང་དེ་དག་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོགས། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཆ་ཅན་ཚུ་བོ་
 གསལ་བྱེད་དུ། གང་ཟག་ཡི་དྲགས་དང་སྣའི་རིགས་གཉིས་སྣུགས་པའི་ཚེ། གཅིག་གི་ལས་ཀྱིས་ནི་གསལ་བྱེད་
 ཅིར་བྱས་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ནི་གསལ་བྱེད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་
 ཟད་ཀྱི། རི་སྐད་དུ། སྲོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་ཚོན་ཆ་ནམས། །སྲུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་
 བྱས། །སྣུགས་སྲིག་ས་གཞི་སྲུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བྱི། །སྲིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་གསལ་བར་
 བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྲིད་རྟོགས། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྲོང་
 དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྲུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་བྲིས་པའི་
 ཡི་གེ་ལས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་བཀག་གོ་ཞེས་སྣང་བས་ནི། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དགག་ཡུལ་གྱི་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསལ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་
 དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །ཉེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ནི་ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་
 ཚོ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཚོ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་
 གཟུགས་མི་གསལ་བ་སྐྱེ་བས་ཐག་ཉེ་རིང་ལས་སྲོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་
 བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ལ་ནམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན།
 ཡུལ་ཤེས་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་ལས་གཟུགས་དེས་ཡུལ་ལ་སྐྱིབ་བམ་མི་སྐྱིབ། སྐྱིབ་ན་སྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 སྲོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ཞིང་མ་བསྐྱིབས་ན་ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་
 དང་སྲོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་དང་སྲོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་གྱིས། སྐྱེས་
 བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཆ་གཉིས་སྲུ་གནས་པ། སྲུས་ཀྱང་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྐྱབས་
 ཤིང་། དེ་འདྲ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་དེ་དག་སྲོད་པ་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤའ་པ་ལ་མཚན་པ་གཞན་མེད་ལ། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེས་དེའི་ཚོ་རྒྱ་དྲངས་ཞིང་བསེལ་བ་མ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ནི། གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བའི་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་ནས་དུ་ཞོག་ཅིག་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་

གཞོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་མཁའི་ས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལྔ་དང་། འབྲུང་བ་ལྔ་དང་གདོན་ལྔ་ཉོན་མོངས་
བ་དུག་ལྔའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་འདོད་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འབྲུག་ཕྱིར་རྒྱང་སོགས་ཚོས་མ་ཡིན། །ཞེས་
སོགས་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་སྤྱ་སྟེགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་འདོན་པ་བསྐྱར་བས་བཀག་པར་ཤེས་
པར་བྱོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ཕྱག་དོག་གི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པོའི་
ཚོགས་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་བསམ་བས་སྤྱ་སྟེགས་གྱི་འདོད་པ་བས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་འཆམ་གཏམ་སྤྱི་བ་
སྤྱར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤྱན་དབྱུང་བ་ལ། རྣམ་པ་རང་བཞིན་དུ་མ་གནས་པའི་
གཏམ་གྱི་ཚོགས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ལ། དེ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེ་སྐད་ཅེས་སྤྱི་བ་
དེ་དག་གིས་ཟབ་མོའི་གསུང་རབ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དག་ཚུད་གསོན་པར་བྱས་པའི་སྤོས་བྱེད་གྱི་བུམ་པ་དེ་
ཉིད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དུ་མགོ་བོའི་ཚོད་པན་གྱིས་ཉེ་བར་སྤངས་ནས་སྟོང་གི་བསྐྱར་སེམ་ཞིང་། འཕྱང་
བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྱིས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚིག་ཚོར་བ་དང་།
དོན་ཚོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་མཁའི་བའི་གཞུང་གི་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རིག་པ་མཁའི་བའི་
འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་གྱི་སྤོང་བ་མཚན་དུ་དངར་བ་དག་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། སྤོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་སྤོན་
པོ་མི་མཚོང་བར་ཐལ། དུལ་ཤེས་བར་གྱི་ལས་གཟུགས་དེས་དུལ་སྤོན་པོ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར། འབྲུང་བ་དང་
ཐལ་ཚོས་དངོས་འགལ། ཉུགས་མ་གྲུབ་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་གྱིས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་
དང་སྤོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སོ་སོར་མཚོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་མ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་དང་
པོའོ། །ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་དང་སྤོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་
སོ་སོར་མཚོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་མ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་གྱི་སྤོང་བ་གཉིས་
པའོ། །མདོར་ན། དེས་དེ་བསྐྱབས་ཟེར་བ་དང་མ་བསྐྱབས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ལ། འབྲུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་
རྒྱལ་ཞིང་ཐལ་ཚོས་ལ་ཁས་སྤངས་གྱི་བསམ་བཤམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྲུང་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འཕེན་མཁའ་
བྱེད་མིན་པ་སུ་ཞིག་འོང། གཉིས་པ་དོན་ཚོར་བ་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལྟར་དུ་འཕེན་པ་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
སྤོགས་སྤྱི་མའི་རྩ་བའི་ཁས་སྤངས་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡང་ཐལ་བས་འཕངས་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ།
བསྐྱབས་འགྲུང་དེ་སྤྱིར་སྤྱང་བ་ནི། །བསྐྱབས་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྤྱང་འགྲུང། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་ཐག་ཉེ་

རིང་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་གང་རུང་ཅིག་ཁོ་རང་ཉལ་ཏུ་
 ལྷང་བར་ཐལ། གཅིག་ལྷང་བ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དུས་ཉལ་ཏུ་བསྐྱིབས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན་རྒྱ་ཡིན་
 བ་ལ་བྲིད་ཀྱིས་མི། དེས་སྟོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ཞེས་འཕངས་པས་རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་གཅིག་མི་ལྷང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚམ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པས་བསྟན་པ་རྒྱུད་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་
 མིག་ཤེས་ལ་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་དེ་ལྷང་བར་ཐལ། དེ་ལ་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་ལྷང་རུང་དུ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་ལྷང་བ་ལ་གསལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་།
 ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་གཟུགས་ལྷང་བར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ལྷང་དུ་རུང་དུ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་གསལ་བའི་གཟུགས་ལྷང་བ་ལ་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན་རྒྱ་
 ཡིན་པ་ལ་ཐག་ཉེ་བ་ལ་གསལ་བའི་གཟུགས་དང་ཐག་རིང་བ་ལ་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་ལྷང་བར་ཐལ་ཞེས་
 གཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐལ་བ་དང་། ལྷན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབས་བར་བྱེད་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་བྲིད་རང་གིས་
 འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རི་རྒྱད་དུ། དེ་མ་བསྐྱིབས་ན་ཅིག་ཆར་མི། །གསལ་དང་མི་གསལ་
 རང་བཞིན་དག། མཐོང་འགྱུར། ཞེས་པའི་གཞུང་སྟོག་པའི་ངལ་བ་ཚམ་ཡང་བྲིད་ཀྱིས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་པར་
 དག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་སྐབས་ལྷང་བའི་སྐྱེ་པོ་རང་ལ་ཡིད་ཉོན་པ་དེ་
 དག་གི་སེམས་རྒྱུད་རྒྱུད་གསོན་པར་འགྱུར་བའི་ཉོག་དཔྱོད་ཚམ་ཡང་མ་བཏང་བར་སློལ་ཐོལ་བྱུང་དུ་གང་ཤར་
 བ་དེ་ཉིད་བག་ཡངས་པར་བསྐྱུངས་ནས་ཡི་གེར་གྲིས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲངས་ན། རི་རྒྱད་དུ། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྟོན་ཕྱིར། །ཁས་སྒྲངས་
 བ་ཡང་། ཞེས་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དྲན་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་དུས་སྐབས་པ་ཡིན་ནལ། དེ་
 འགོག་པ་ལ་གཞུང་དེ་དག་སྟོར་བ་མ་འབྲེལ་ན། རི་རྒྱད་དུ། གཉིས་པོ་དག། ཐ་དད་པར་ནི་སྟོང་མི་འགྱུར། །མ་
 མཐོང་སྐྱིབ་བྱེད་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་དེའི་དུས་སྐབས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་
 དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་གསུང་ལས། རྣམ་ལུ་པོ་དུག་ལཱི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ལ། བྲིད་ཀྱིས་འབྲུལ་ཕྱིར་རྒྱུད་
 སོགས་ཚོས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རིགས་པ་འདོན་པ་བསྐྱུར་ན་རི་རྒྱུར་དུ་བསྐྱུར་སྟོན་ཅིག་གཞུང་དེར་
 བོ། དུག་གསུམ་པོ་ནད་གསུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གསུམ་པོ་དུག་གསུམ་གྱི་འབྲས་

བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཀག་པའི་འདོན་པ་ཅིག་ཤོས་ལ་བསྐྱར་དུ་བྱུང་ན། མེ་དུ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིག་གཞན་
ཡང་ཉེས་པ་བད་མཁེས་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དེ་མ་མེད་པའི་
བཀག་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་གསུངས་པ་དེ། བྱེད་ཀྱིས། འབྲུལ་བྱིར་རྒྱུ་སོགས་ཚོས་མ་ཡིན། །ཞེས་
པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་བྱོས་ཤིག་དང་། དེ་ལ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གཞན་གྱིས་བཟླ་ཞིང་རྟོག་
པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཕྱག་དོག་གི་དངོས་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་
མཚར་དུ་མི་རྩི་ཡི། དེ་བས་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་སྤང་བ་ནི། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
སྣ་ཞིག་གིས། ལྷ་སྤང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་དུང་དུ་བྱིན་པ་ན། ལྷ་དེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷ་དེའི་ལས་
དེས་བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལྷ་སྤང་གི་དངོས་འབྲས་སུ་ནམ་མཁའ་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཡ་
མཚན་ལོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཁའ་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་འདྲ་ན། །མཁའ་པ་མིན་པའི་ཉེས་
བཤད་གང་། །རིགས་པའི་དབང་སྤྱད་དེ་འདྲ་ན། །རིགས་མིན་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །ཚོངས་པས་བཅོས་པས་
དེར་འགྱུར་ན། །བརྗོད་འདོད་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས། །རང་གིས་རྫོམ་པས་དེར་འགྱུར་ན། །མའོན་པའི་
ང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་བཟུང་། །རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཉེས་པ། །དེ་ཡི་ཤེས་བྱེད་ལྟར་སྤང་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་བཀོད་
པས་འབྲུལ་པའི་གཏམ། །རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་འདིའོ། །ཞེས་སྤྲིས་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱེད་ཚོས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་
བ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། གསུམ་ཀ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སོ། །འདི་ལ། མཚན་ཉིད་
དང་། མཚན་གཞི་དང་། དུས་གཉིས་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འདས་པའི་མཚན་ཉིད།
བྱེད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་དངོས་པོའི་རང་དུས་དེ་
ལས་ཐལ་ཟེན་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དུས་དེར་མ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་སོ། །ད་
ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིས་ལ་མ་འགལས་པ་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་འཆར་བ་བྱེད་ཀྱི་རང་དུས་ན་ཐལ་ཟེན་པ་
དང་མ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་གཞན་གྱི་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་སྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འདས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། །སྤྱོད་

གུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། དགུན་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཞིང་འདྲིར་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟར་བའི་མཚན་གཞི་ནི།
 སྤྱ་གུ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་ལུགས་འདྲི་ལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་
 དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་སྐྱེས་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་འོས་
 ཏེ། སྤྱ་གུ་འི་མ་སྐྱེས་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱས་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་གང་ལ་ལན་འདེབས་
 སོམས་ཤིག་སྤྱ་གུ་འི་མ་སྐྱེས་པ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་
 ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགལ། དེས་ན་སྤྱ་གུ་འི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཤེས་པ་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ལུགས་ལ། སྤྱ་གུ་འི་ཞིག་པ་ནི་སྤྱ་གུ་འི་འདས་པའི་དུས་དང་། དེ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། དེ་
 སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་འདོད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱི་བྱེད་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཚིག་གསལ་དུ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྐྱབས་པ་ལས། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཡང་དེར་འགྲུབ་ལོ། །དང་པོ་ལུང་ནི། མདོ་སྡེ་པ་བཅུ་བ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་ཤི་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། འཚི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཚད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་
 འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་བ་ལས། རྒྱ་བྱེད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་
 དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་རྒྱ་སྐྱེམ་ཟད་པ་དེ་འབྲས་བུ་མར་མེ་ཟད་པའི་རྒྱར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི།
 ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་སྲུངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་པས་
 འཇིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྲུབ།
 དེའི་སྤྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རང་སྡེ་ཞིག་འཇིག་པ་དང་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་པ་ནི། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པས་སྤྱིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
 མི་སྟོས་ལ། ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ནི་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་

ལ་རྒྱ་མེད་ན་མི་སྤོང་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་དགོས་ལ། དེ་མེད་ན་དེ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་
སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་
དོ། །གཉིས་པ་དེ་སྟུན་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་གསུམ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞེག་པ་
དངོས་པོར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་དང་། ལུང་དང་
རིགས་པས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་འདི་ལྟར། ལྷ་གྲུ་ཞེག་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། འདས་པའི་སྤྱི་ལ
འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་རང་དུས་ལས་ཐལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག དེ་དེའི་ལྷོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེར་
ཁས་སྤངས། ལྷ་གྲུ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེའི་ལྷོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཞན་སྤང་བ་མ་དམིགས་
པའི་སྤྱི་ལ། འདོད་ན་ལྷ་གྲུའི་ཞེག་པ་དེ། ལྷ་གྲུའི་སྤྱོད་ལ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྷ་གྲུའི་རང་དུས་ལས་འདས་
པའི་སྤྱི་ལ། ལན་གྱི་བརྒྱུག་པར་མི་བྱས་པའི་ཐལ་བ་དང་པོའོ། །དགུན་གྱི་ཞིང་དེར་ལྷ་གྲུ་མ་སྤྱེས་པ་ཚོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ། འདོད་ན་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། དེའི་རང་དུས་སུ་མ་སྤྱེས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་གྲུའི་རང་དུས་སུ་མ་སྤྱེས་པ་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ། མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུའི་རང་དུས་ལས་ཐལ་བའི་སྤྱི་ལ། དེར་མ་སྤྱེས་པའི་སྤྱི་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི། ལོ་
གཅིག་གི་དགུན་ལས་དབྱར་སྤྱི་བར་ཐལ། དེའི་དབྱར་དུས་དགུན་ཐལ་མ་བེན་པའི་སྤྱི་ལ། དེ་ནི་ལན་གྱིས་
བརྒྱུག་པར་མི་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའོ། །ཡང་ལྷ་གྲུ་ཞེག་པ་དང་། མ་སྤྱེས་པ་ཚོས་ཅན། ད་ལྟར་བར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཚང་བའི་སྤྱི་ལ། ཉགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་སྤྱེས་པའི་སྤྱི་ལ།
ཞེས་པའི་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། འདས་པར་ཐལ། འགལ་བའི་སྤྱི་ལ། ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་འཆར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་ལྷོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འཆར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་
འཆར་བ་ལ་ལྷོས་པའི་སྤྱི་ལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
དུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ། འདིའི་ཁྲུབ་པ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པས་བརྒྱུག་པར་མི་བྱས་པའི་ཐལ་
པའོ། །ཡང་ལྷ་གྲུ་དང་། ལྷ་གྲུ་མ་སྤྱེས་པ་གཉིས་ལ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་བའི་དུས་འདིར་སྤྱེས་པ་འགལ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱི་ལ། སྤྱེས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
གཉིས་དུས་འདིར་ཚོས་ཅན། སྤྱེས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ་ཏེ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ། ཞེས་པ་

འདི་ནི་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་བ་བཞི་པའོ། །ཡང་བྱེད་རང་ལྟར་ན། རྟེན་བལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པའི་དངོས་
པོ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེ་ལས་བསྟོན་ཆེ་བས་ཆེ་བ་གཞན་ཅིག་ཞིག་ཡོད། ཡོད་ན་དེའི་མཚན་གཞི་
གང་ཡིན། སང་པོད་ཀྱི་ལོ་ཐོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟེན་བལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་
ལས་རྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར། རྟེན་བལ་དངོས་འགལ། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་རྟེན་མ་
མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པའི་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་ལོ། །ཞིག་པའི་རིགས་
འདྲ་སྤྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་རྟེན་བལ་ཁས་སྤངས་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྟེན་བལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཞིག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པ་དང་། ཡང་། རྟེན་
མ་མེད་པའི་རྒྱ་གུ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་ལས་རྟེན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟེན་བལ་ཁས་སྤངས།
ཐལ་ཚོས་ཚད་མས་བསལ། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཉག་པ་དང་། མེད་ངེས་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། མེད་ངེས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟེན་བལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཐལ་ཚོས་ལ་ཚད་
མའི་བསལ་བལ་ཞུགས་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། བྱེད་ལ་འགལ་བ་འདི་ལྟར། རྟེན་མེད་པའི་རྒྱ་གུ་རྟེན་བལ་ཐལ། རྒྱ་
གུ་རྟེན་བལ་གང་ཞིག་རྟེན་མ་མེད་པའི་རྒྱ་གུ་མི་རྟེན་བའི་སྤྱིར། འདིའི་རྟེན་བལ་བྱེད་ཅག་གིས་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན། རྒྱ་གུ་རྟེན་བལ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱ་གུའི་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། འདིག་པར་ཐལ་ལོ། །རྟེན་
བལ་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཉེ། ཞིག་མེད་པའི་དངོས་པོ་འདིག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དེར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ནི་འདིག་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
བལ་འདི་ཡང་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་བའོ། །གཞན་ཡང་། བྱེད་ཀྱིས་ཞིག་པ་སྤྱད་ཅིག་སྤྱུ་མ་ལས་སྤྱི་མ་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཐུག་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས། རྒྱ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་སྤྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་དེ་རིང་གི་རྒྱ་གུ་དང་
དུས་མཉམ་པ་འདི་དང་། དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་སང་ཉིན་འགྱུར་དུ་རུང་བ་ཚོས་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་ད་ལྟར་བ་
དང་། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་སྤྱིར། རྟེན་བལ་ནི་དུས་གསུམ་འགལ་བར་ཁས་སྤངས་པས་
དངོས་འགལ་ལོ། །ཉགས་མ་གྲུབ་ན། འདས་པར་ཐལ། ཞིག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྒྱ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་
འཁོར་གསུམ་ཁས་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལས། རྒྱ་གུའི་ཞིག་པ་སྤྱད་ཅིག་མ་

སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་སྦྱ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་པས་སྦྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར། འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་
སོ། །ཅེ་བར་འདོད་ན། དེ་དང་དེ་ཚོས་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་དང་དུས་
མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྦྱིར།
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་དང་རིགས་
བས་མི་འཐད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་དུས་གཉིས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད། ཐལ་འགྱུར་
བའི་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད། རང་ལུགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་
འཛོག་ལུགས་མདོ་ཙམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་གཞུང་ལས། རི་སྐད་དུ། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་དང་། འདས་དང་མ་
སྦྱིས་པ་ལ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་སྐབས་དུ་མར་དུས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་རང་མཚན་མ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་དང་། དབྱུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། མདོན་པ་ཀུན་ལས་
བདུས་ལས། དུས་གཉིས་པོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱད་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་སློབས་གཏམ་ལ་པབ་པའི་སྦྱིར་དང་།
མདོར་ན་དུས་ཉག་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་མེད་པའི་སྦྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གྱི་
དུས་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ལུགས་ལ་མི་རིགས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞི་འཛིན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ལོངས་པ་ཡིན་ལོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་གཉེན་ན་རི་
ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཐད་སོར་འཛོག་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། སྤྱིད་ཀྱིས་ནི་དབྱུ་མ་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་
བརྟུག་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དབྱུད་པ་བརྟུག་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན་སྦྱ་གུ་འདི་གའོ་ཞེས་པ་ཙམ་
ཞིག་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱ་གུ་ཞིག་ཟེན་པ་དང་། མ་ཞིག་པ་དང་འདི་གའི་བཞིན་པ་
གསུམ་ཀ་འདི་གའི་ཁས་སྤངས་པ་དང་། དེ་རིང་གི་སྦྱ་གུ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་དང་། སང་པོད་ཀྱི་སྦྱ་གུ་སྦྱེའོ་ཞེས་པ་
ཙམ་ཞིག་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱ་གུ་སྦྱེས་ཟེན་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱེ་བཞིན་པ་
གསུམ་ཀ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་དང་། སྦྱེ་བོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པའི་སྦྱིར་དང་། དེ་གསུམ་ཀ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་
གྱི་རྒྱར་ཁས་སྤངས་པའི་སྦྱིར། དེ་ཙམ་གྱི་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་བརྟུག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
སྦྱེས་དང་མ་སྦྱེས་སྦྱེ་བཞིན་ལ། །རི་ལྟར་བུར་ཡང་མི་བསྦྱེད་ལ། །དེ་ནི་སོང་དང་མ་སོང་དང་། །དགོས་པས་རྣམ་

བར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་། །སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་
སོགས་དང་། དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། །སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འགགས་
པ་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མ་འགགས་པ་ཡང་འགག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་
པ་ལ། །འགག་པར་འཐད་པ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ལ་
དབྱེད་པ་དེ་ལྟར་བརྒྱུ་ནས་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་ལ། །བྱིད་ཅག་གིས་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་སྐྱོངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་པོ་ཡང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དུས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བཞག་པ་ཁོ་ནར་སོང་སྟེ། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ད་
ལྟར་བ་ལ་སྟོས་ནས་འཇོག་པར་ཁས་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས་མོད་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ལྷག་
མ་གཉིས་པོ་སྟོར་བ་དང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་གསལ་ལས། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་
སྟོས་ན། །འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །ད་ལྟར་དུས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་བྱུང་ན། །རི་ལྟར་
དེ་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་དུས་གཉིས་པོ་ད་ལྟར་བ་ལ་སྟོས་ནས་འཇོག་པ་དང་། ད་
ལྟར་བ་གཉིས་པོ་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པ་ཡང་ནང་འགལ་ཏེ། །གསུམ་པོ་འཇོག་པའི་ཚེ་པན་ཚུན་སྟོས་མཉམ་དུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར། །ཞེས་དང་། འདས་པ་ལ་ནི་མ་སྟོས་པར། །དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། །ཞིག་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ནི་དུས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་
འཇོག་པ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཞག་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་
ཕྱིར་དང་། མེད་པར་དགག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཞིག་པ་འཇིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་
ཞབས་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱུང་ཤིང་ཉུ་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་ལ། དངོས་
པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དུས་གསུམ་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ལུགས་དེ་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བཞག་
པ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་ལ་འགགས་མ་འགགས་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེད་ཟེན་མ་ཟེན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་རིགས་
པས་དབྱེད་དེ། །ལན་ཅིག་སྐྱེས་ནས་ཞིག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ནི་དངོས་མེད་དང་རྟག་
པ་ལ་མི་རུང་བས་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །བུམ་པ་ཞིག་པ་དང་མ་
སྐྱེས་པ་གཉིས་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས། །སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་རུང་ཞིང་། །བྱེ་བྲག་ཉུ་བུམ་པ་

ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་པར་འདོད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས་ནི། གསལ་བར་བཀག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྤྱི་
སྤྱིར་འདིག་པ་འདིག་ཅན་འགྲུལ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིང་མཐོང་འགྲུལ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལུགས་འདིར་
ནི། འདིག་ཉེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ཙམ་སོར་འདོག་པ་འདི་ལྟར། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྤྱིས་ཞིང་ཐལ་མ་ཟེན་པ་
དེ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ད་ལོའི་ལོ་ཐོག་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་སྤྱི་སྤྱིར་ཞིང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལས་
གཞན་དུ་སོང་བ་དེ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ན་ཞིང་གི་ལོ་ཐོག་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་འབྲུང་བའི་རྒྱ་
ཡོད་ཅིང་མ་བྱུང་བ་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སང་པོད་ཀྱི་ལོ་ཐོག་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ་
ཡང་། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་སྤྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་
འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པས་འདོག་པའི་ཚུལ་འདི་ལ།
ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་ལ། གཞན་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་ན་ཞིང་གི་ལོ་ཐོག་ལྟ་བུ་ལོངས་སྤྱད་ཟེན་པ་རྣམས་དང་། སང་པོད་ཀྱི་ལོ་ཐོག་ལྟ་བུ་ད་ལྟར་
ལོངས་སྤྱད་བྱུང་དུ་མེད་པ་རྣམས་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་དང་། དེ་རིང་
གི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་བྱུང་བར་འདོག་པ་མ་ཡིན་ཉེ། འབྲེལ་བ་གཞན་འབྲུང་དང་ཡོད་པ་
བར་མ་ཚད་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་མ་པ་
རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐས་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དུས་གཉིས་པོ་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་
བཀག་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ད་ལྟར་བ། །ཡོད་པར་མི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་ །ཅེས་གསུངས་
པའོ། །གཉིས་པོ་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། དེ་སྐད་དུ། མ་འོངས་པ་ཡོད་འདས་པ་ཡོད། །ད་ལྟར་བ་
ཡོད་ཅི་ཞིག་མེད། །གང་གིས་དུས་ཀུན་ཡོད་པ་ཉིད། །དེ་ཡིས་མིན་པ་ཉིད་གང་ལས། །ཞེས་དང་། དུས་ཅིག་ཁོ་
ནའི་ཡོད་པར་བསྟན། །འདས་པ་ལས་ན་འདས་སྐྱུར་བ། །ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་འདས་པར་འགྲུལ། །གལ་ཉེ་མ་འོངས་
སྤྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ལྟར་ད་ལྟར་བར་མི་འགྲུལ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱི་མེད་ན། །མ་འོངས་རྟོག་པར་འགྲུལ་རམ་ཅི། །ཞེས་
བས་དུས་གཉིས་པོ་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་འདིར་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱིས་ཟེན་པས་བྱུང་སྟེ།
དེ་སྐད་དུ། དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་གང་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །འདུས་བྱས་ལ་ནི་

དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་སྲིད་དེ། ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་ཀ་སྲིད་པའི་སྲིད། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་
 ཉག་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་གུ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་ཉག་པས་
 བྱུང་། མི་ཉག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། མ་འོངས་པའི་སྐྱ་གུ་བཞིན་ལོ། །མདོར་ན་དངོས་སྐྱ་བ་དུས་
 དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དུས་གཉིས་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་བརྗོད་ནས་སྐྱ་བར་
 མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །སྐྱེས་ཟེན་པ་ཡང་འགྱུར་བར་
 འགྱུར། །མ་འོངས་པ་ཡི་དངོས་མཐོང་ན། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཅིས་མ་མཐོང་། །ཞེས་མ་འོངས་པ་དངོས་མེད་དུ་
 བཤད་ཅིང་སྐྱེས་ཟེན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་བརྗོད་པའི་སྲིད། ཅིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
 བ་འགོག་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་མཚུངས་པ་ལས་
 གཉིས་པོ་ལ་དགག་པ་མཛད་ནས། གཅིག་པོ་འདྲི་ཉེན་གྱི་དོར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྲིད།
 དུས་གཉིས་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉག་པ་དང་མི་
 ཉག་པ་གང་དུ་ཡོད་ཅིས་དཔྱོད་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུབ་པར་ཁས་སྐྱོངས་ན་དབྱུད་པ་དེ་འཇུག་གྱང་།
 འདིར་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐད་ལ་དབྱུད་པ་བརྟུག་ནས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོངས་ན། །ཉག་དང་ཚད་པར་ལྟ་བར་ལོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ལོ། །ཉག་དང་
 མི་ཉག་འགྱུར་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །ད་ལྟར་བ་དངོས་པོར་ཁས་སྐྱོངས་པའི་ཚེ། ཉག་མི་ཉག་གི་
 དབྱུད་པ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱུད་པའི་ཚེ་མི་ཉག་པ་འདྲི་ཉེན་པར་ཁས་ལེན་ཡང་།
 དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་ལོ། །དུས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཟེན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅ་མ་གྱིས་དངོས་
 པོར་འདྲི་ཉེན་ལ་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པས་ཡིན་གྱི། འདྲི་ཉེན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་
 དང་པོའི་མི་དང་། བསྐྱལ་བ་ཐ་མའི་དུས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་མི་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
 འདོད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་ཅ་བ་དང་འགལ་བ་མདོ་ཅ་མ་བསྟན། རྩ་བའི་ཞབས་ཉིད་ཀྱི་
 གཞུང་དང་འགལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བ་ལས། འགལ་བ་རྩེན་ཡང་གང་ཞིག་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་བྱུབ་ན། །དངོས་མེད་བྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་
 པ་ནི། །དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྐྱ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགལ་ལ་འགྱུར་བྱ་ནི། །རྒྱ་ནི་ཀུན་དུ་འཕོ་བར་

འགྲུང། །ཞེས་དང། །འགགས་པ་འགག་པར་མི་འགྲུང་ཉ། །ཞེས་དང། །ཟད་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 དང། །ཟད་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང། །འཇིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུན་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་
 འགྲུང། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང། །རྒྱལ་ཅུ་པ་དང། །བདུན་ཅུ་པ་དང། །བརྒྱ་པ་རྣམས་ལས་ཞིག་པ་
 དངོས་མེད་དུ་བཤམ་ཚུལ་ནི། །འགྲེལ་བ་དང་བཅས་ཉེ་འོག་ནས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། །ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་ལ། །རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུང་གིས་གཞོད་པར་བསྟན། །དེ་ཉིད་དེའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན། །ཞིག་
 པ་རྒྱ་བཅས་སུ་བཤམ་པས་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ།
 །འཇུག་འགྲེལ་དང་འགལ་བར་བསྟན། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་འགལ་བར་བསྟན། །ཚིག་གསལ་དང་འགལ་བར་
 །བསྟན། །རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་འགལ་བར་བསྟན། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་དང་འགལ་
 །བར་བསྟན་པས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རི་རྒྱན་དུ། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ལུན་རིང་ལོན་ལས་
 །ཀྱང། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལས་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 །བར་བསྟན་ཉོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཉ། །དེའི་འགྲེལ་བར། །ལས་རྣམས་གཉིད་གྱིས་མ་
 །སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི། །དེ་འགགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང། །མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་
 །མིན་པ་ལས་རྣམས་མི་འཇིག་པས་ལས་དང་འབྲས་བུ་འགྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་ལས་
 །རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བཤམ་ཅིང། །དེའི་ཤེས་བྱེད་དཔེའི་སྐོ་ནས་འཆད་པ་ནི། །མི་
 །ལམ་དམིགས་པའི་ལུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །སད་ཀྱང་རྒྱན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྲུང་བ། །དེ་བཞིན་འགགས་
 །ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འགགས་པའི་ལས་གྱིས་
 །འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བཤམ་ཉ། །འགགས་ཆ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་མ་བཤམ་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཤམ་པས་དེར་
 །འགྲུང་ན་ནི། །དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་
 །པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་པ་གཞུང་འདི་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉ། །འདིར་ནི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་
 །འདོག་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང། །ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགགས་ནས་
 །ལུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ལས་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བཤམ་པ་དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་འགལ་བ་ནི། །འགྲེལ་བ་དེར་དངོས་སྐྱེ་བས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གསུགས་དངོས་པོར་

ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་
གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། འགྲེལ་བ་དེར། མདོ་ལས། དག་སློང་དག་འདས་པའི་
གཟུགས་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མདོན་
པར་མི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དག་སློང་དག་གང་གི་སྲིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྲིར་
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མདོན་པར་མི་དགའ་འོ་ཞེས་བ་ནས། དག་སློང་དག་གང་གི་སྲིར།
མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྲིར། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མདོན་
པར་མི་དགའ་འོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་པུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་བརྒྱ་པུག་མངའ་
བ་རྣམས་གྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་ནི་གྱིས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟོག་
པའི་དོར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་པས་མདོ་དཔེ་དགོངས་གཞི་དང་། ཡང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། གདུལ་
བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་གྱི་སྲིར་རོ། །ཞེས་པས་དགོངས་པ་དང་། ཡང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་
ལས། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་སྲིར། མདུན་ན་གནས་པའི་བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་དང་རེ་སྟེ་དང་ཚོད་པན་ལ་སོགས་པ་བཞིན།
ཅི་སྟེ་འདས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཅི་རྟག་པའམ་འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན། རེ་ཞིག་རྟག་པར་མི་འདོད་
དེ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལྷ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་ནི་མི་རིགས་
སོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། འགགས་པ་དང་ཡོད་པ་དག་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་སྲིར་རོ། །འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་འདི་གཉིས་ནི་དུས་ཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་
དང་འཛིག་པ་འདི་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་བཤེད་
དོ། །དེའི་དོན་ནི། འདས་པའི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། ད་ལྟར་བར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྲིར། གལ་ཏེ་མ་
བྱུང་སྟེ། འདས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་རྟག་པར་ཡོད་དམ་མི་རྟག་པར་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟག་
དངོས་ཁས་སྲངས་པས་ལྷ་སྟེགས་གྱི་ལྷ་བར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདས་པའི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། འདས་
པ་དང་ད་ལྟར་བའི་གཞི་མ་སྟུན་དུ་ཐལ། འདས་པས་ཞིག་པ་དང་དངོས་པོར་ཡོད་ཅིང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་
འཛིག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིར། ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། ད་ལྟར་བར་

ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་མེད་དོ་སྟོན་ན། འོ་ན་རྟག་པར་ཡོད་དམ་མི་རྟག་པར་ཡོད། དང་པོ་
སྟར་ན་རྒྱ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སུ་འགྱུར། གཉིས་པ་སྟར་ན་འཇིག་པར་ཐལ། མི་
རྟག་པ་གང་ཞིག་ཞིག་མ་ཟེན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་པན་ཚུན་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དངོས་པོ་གཅིག་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཚར་དུ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཡང་དེ་ཚོས་ཅན།
འདུས་བྲས་སུ་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ན། ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་
མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེའི་ལྲབ་པ་ཡང་། ཇི་སྟན་དུ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཚིག་གསལ་གཉིས་ཀ་
ལས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འགྲེལ་པ་དེས། དུས་གཉིས་
དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བཤད་པའི་འཇུག་ཏུ། དུས་གཉིས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགེ་སློང་དག། ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་མིང་ཅམ་
བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ་འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། རམ་མཁའ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་།
གང་ཟག་གོ་ཞེས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་
པས་སོ། །ཡང་བྱེད་ཅག་སྤྱ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་རྩེ་བའི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ལྟ་ཞོག་མ་འོངས་པའི་སྤྱ་གུ་
སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡང་དེས་གསལ་བར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟན་དུ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་མ་འོངས་
པའི་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དེ་སྐྱེས་པ་འམ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་ངང་། དེ་ལ་རེ་ཤིག་གལ་ཏེ་མ་འོངས་
སྐྱེས་ཡོད་ན། །དེ་ལྟར་ད་ལྟར་བར་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་དོ་ཞེས་
བྱ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟག་ན་ནི། དེ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། ད་ལྟར་བར་འགྱུར་གྱི་མ་
འོངས་པར་མི་འགྱུར་འོ། །ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་དེ་ལྟར་ཡང་། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་མེད་
ན། །མ་འོངས་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཅི། །གང་ཞིག་མ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་དེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་བཞིན་དུ་རྟག་
པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྲིད་དེའི་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་བྱེད་
ཅག་སྤྱ་གུའི་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་འཇིག་པ་དང་། དེའི་ཞིག་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་ཞིག་པ་དང་འདས་པའི་
མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ཡང་རྩེ་བའི་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟན་དུ། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་
འཇིག་པ་ལས། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་མི་རྟག་ན། །འདས་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟག་པར་ཅིས་མི་

འགྲོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ལ། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ན་ནི། འོན་
དངོས་པོ་འདས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་རྟག་གོ་ཅེས་བྱ་བར་བརྟགས་པར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་སྲིད་དེ། འདས་པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་བྱ་ན་
ཞིག་ཟེན་པ་ནི་སྐར་ཡང་འཛིག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། རྟེན་མེད་པའི་སྲིར་དང་། ལྷག་
པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འདས་པ་ལས་ནི་འདས་གྱུར་
ན། །ཅི་ཡི་སྲིར་ན་འདས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཤིག་འདས་པ་ལས་འདས་ན་ནི། དེ་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །འོ་མའི་དངོས་པོ་ལས་འདས་པའི་ཞོ་ལ་འོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གྱིས་པའི་
དངོས་པོ་ལས་འདས་པའི་ལང་ཚོ་ལ་བབ་པ་ལ་གྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །འདས་མ་འོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་འགོག་དཀའ་བ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་མ་དབྱེད་པར་གཉིས་པོ་ལོགས་སུ་བཀའ་བའི་སྲིར། འོ་ན་རྗེ་
སྐད་དུ། འདས་པ་དང་ནི་ད་ལྟར་བ། །འདི་ནི་མི་རྟག་འགྱུར་མིན་ལ། །ཞེས་ད་ལྟར་བ་ཡང་མི་རྟག་པ་བཀག་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེའི་སྲིར་འདི་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྦྲམ་ན། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར་ཡིན་ཏེ། དུས་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལ། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་
པོར་ཁས་ལེན་ཡང་མི་རྟག་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་འགྲེལ་བར། གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འགྲེལ་བའི་སྲིར་ལོ། །ཞེས་དང་
དེའི་སྐབས་བྱེད་འཆད་པ་ན། རང་བཞིན་ལས་མི་ཉམས་པའི་སྲིར། ད་ལྟར་བ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ན། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིར། དག་དོན་བསྐྱུས་ན། དངོས་སྐྱ་བ་དུས་གསུམ་ཀ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་
དབྱེད་པ་འཇུག་དབྱུ་མ་པས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་དུས་གཉིས་དངོས་པོར་མ་གྲགས་ཤིང་། ཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་
གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཡང་། དབྱེད་པ་བཅུག་ནས་ནི་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ནི་དངོས་
ཡོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་སྲིར་དངོས་པོ་དང་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་དོན་འགྲེལ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་ནི་
རང་བཞིན་མེད་པའི་གོ་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས། སྲིར་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་གུང་གཅིག་ཁས་སྐྱངས་པ་
ལ། ཅིག་ཤོས་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱུང་བ་མེད་པས་དངོས་པོར་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །དབྱུ་མ་

བས་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་སྒྲུབ་བཤུགས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་བཤུགས་གཉིས་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རྣམ་
 གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཟླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
 དུས་གསུམ་པོ་གང་དག་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་བྱས་ཀྱི་དེ་དག་གི་བསྟན་པར་བྱ་བ་དངོས་པོའི་
 བྱུང་བར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱིར་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐོ་ནས་དེ་དག་གི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་གཙུག་པའི་སྤྱིར་བུམ་པ་དེའི་སྐོ་ནས་དུས་གསུམ་བཀག་པས་དུས་
 དགག་པར་བཞེད་པས་བཤུགས་པ། ཞེས་མཚན་གཞི་འདྲིན་ལུགས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་བཤུགས་བཤུགས་པའི་སྤྱིར་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟར་ན་ནི། དངོས་པོའི་རྟོག་པ་ཐག་རིང་དུ་སྤངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་བོང་བུའི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དུ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་སྤྱིར་གཉིས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་འདི་བྱུང་བོ། །ཞེས་དུས་གཉིས་ཐ་
 སྙད་དུ་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མདུན་གྱི་བུམ་པ་ལྟར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བ་དང་། དུས་གཅིག་པོ་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོར་ཡོད་ཅིང་དབྱེད་པའི་ཆེ་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཚིག་གསལ་དང་འགལ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ། །དངོས་མེད་
 དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲིན་ཅིང་རྣམ་པར་འདྲིན་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དེ་ལས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དངོས་མེད་
 ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་འདི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་ཉམས་
 ཤིང་། གཞག་དུ་འགྱུར་བ་ཐོབ་པ་དག་ནི་འདྲིན་ཉེན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་བཞེད་བྱུང་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། འདུ་བྱེད་བཟླ་བར། འདྲིན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྟོས་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་
 བར་གསུངས་པ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་འགལ་ལོ། །བཞི་བ་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་བ་དང་འགལ་བ་ནི། ཇི་སྐད་
 དུ། དངོས་པོ་བྱུང་བའི་ཞིག་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་འགོག་པ་བཏགས་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

།ཀྱང་། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་འགོག་པ་བཞེད། །ཅེས་པའི་སྤྱི་འགྲེལ་དང་སྤྱི་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས། །འཛིག་ཉེན་ན་དངོས་
 པོ་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འཛོག་པ་བཞེན་དུ་བསྟན་བཅོས་པས་ཀྱང་། །སྐྱེ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱང་
 །འདས་འཛོག་མི་རྣམས་པར་བཤད་པ་དང་། །བྱིད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་འགལ་ལོ། །ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་
 །འགལ་བས་འཇུག་བསྟུ་བ་ནི། །དེ་སྐད་དུ། །ཉེན་འབྱུང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་། །སྤྱག་བསྟུལ་འབྲེལ་ཅན་དེ་
 །མ་སྐྱེས། །སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་མི་འཐད་ལ། །དུ་མ་ལ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། །གང་གི་ལྟར་
 །སེམས་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་འགྱུར་དོ། །གང་གི་ལྟར་སེམས་ཐ་དད་
 །པ་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན། །ཡན་ལག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཞིག་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་
 །ན། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ། །དེ་དང་དེའི་བུམ་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་བུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 །པའི་སྤྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ད་ལྟར་བ་དུས་
 །གསུམ་ཀའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ནི།
 །ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན། །དེ་སྐད་དུ། །ཞིག་ཟེན་སྤྱིར་ཡང་འཛིག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་
 །གྱུར་ན་ནི། །སྤྱི་བུ་ལ་སོགས་ལྷན་པ་ཀྱི་འཛིག་པ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་སྤིང་མཐར་ཐུག་པར་རབ་
 །ཏུ་འཛིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྤྱིར་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། །ཡང་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་བུ་སྐྱེས་པར་
 །འདོད་ན། །སྤྱི་མ་ཟེན་སྤྱིར་ཡང་སྤྱི་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། །འབྲས་
 །འབྱུང་ཚེད་དུ་འཛིག་ཉེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། །གཞན་
 །ཡང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་མ་པས་སྤྱི་མ་པའི་གོ་ཚོད་ན་ནི། །དེར་ཞིག་པས་ཞིག་པའི་གོ་ཚོད་པར་འགྱུར་ལ།
 །དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པར་འགྱུར་དོ། །གཞན་ཡང་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་ད་ལྟར་བར་འདོད་པ་བྱིད་
 །ཀྱི་ལྟར་ན། །བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ཡང་དེར་འདོད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ཤི་མ་ཟེན་པར་འགྱུར་དོ། །གཞན་ཡང་།
 །བུམ་པ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། །ད་ལྟར་བར་ཐལ། །སྤྱི་མ་ལ་མ་འགགས་པའི་སྤྱིར། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། །དེ་ཚོས་ཅན།
 །ཞིག་པར་ཐལ། །འགགས་པའི་སྤྱིར། །འདོད་ན། །དེ་ཚོས་ཅན། །འཛིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཞིག་པའི་སྤྱིར། །འདོད་
 །ན། །བྱིད་ཞིག་པ་མི་སྤིང་པར་ཐལ། །མི་འཛིག་པའི་སྤྱིར། །ཐལ་བ་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཞུགས་སོ། །གཞན་
 །ཡང་བུམ་པ་ཞིག་པ་དེ་བུམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། །ཡིན་ན་ནི། །དེ་ཚོས་ཅན། །བྱིད་ཞིག་པ་བྱིད་མ་ཡིན་

བར་ཐལ། བྱིད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱས་པ་དང། འབྲས་བུའི་དུས་སྲུ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སྲུ་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ཞིག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱས་ཤིང། ཞིག་པ་ཞིག་པ་དེ་ཡང་
ཞིག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། འདས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པར་མི་བྱས་
སོ། །གཞན་ཡང། བྱིད་ལྟར་ན། ཟས་མེད་པ་དང་སྦྱུ་ཟད་པ་དང་ཆར་མ་བབས་པ་སོགས་རྒྱུར་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མེད་པར་དགག་པ་ལ་དངོས་པོས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཞིག་པ་རྒྱ་
བཅས་ཀྱི་ཕྱང་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་ཀྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང། རང་གི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བྱིད་ཀྱིས་ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། རང་ལུགས་ལ་ཞིག་འཇིག་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང། དངོས་སྦྱ་
བས་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་དེའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་པར་ལུགས་ལ་བུམ་པ་
ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཞིག་པར་ཐལ། འཇིག་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བྱིད་ཀྱིས་
བརྗོད་པར་མ་བྱས་པ་དང། དངོས་སྦྱ་བ་གཞིར་བུམ་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། སྦྱེས་ལ་འགགས་
པར་ཐལ། འདས་པའི་སྲིད། ཏགས་ནི་དེས་ཀྱང་དེའི་མཚན་གཞི་དེ་ལྟར་དུ་འཇིག་པར་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས།
བྱུང་བ་ཚད་མས་བྱུང། འདོད་ན། རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང། བྱིད་ལྟར་ན། པ་རོལ་པོས་ཞིག་
འཇིག་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། རྒྱ་བས་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་
མེད་ན་མི་སྡོད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ། ཁས་སྤངས་མེད་པའི་ཐལ་བའམ།
འཐུར་བྱུང་ལ་འཕེན་པ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཤད་པ་ནི། བྱིད་ཅག་གིས་དངས་
པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་ཕྱང་དེའི་དོན་ནི། འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྒྱ་དང་བཅས་པ་
བཞེད་ནས་དངོས་སྦྱ་བ་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་དང། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་དང། འདུས་བུས་སྲུ་
འདོད་པ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བུས་ནས། འགྲེལ་ཚིག་དེ་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱི་ག་
ཤི་ཞེས་མདོ་དངས་པ་དང་འགྲེལ་བའི་སྲིད་དང། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་དངོས་སྦྱ་བས་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད། དེ་
ལྟར་བཤད་པ་ན། ཞིག་པ་རྒྱ་བཅས་སྲུ་བསྐྱབས་ཤིང། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདུས་བུས་སྲུ་འགྲུབ་པ་དང། དེ་
ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཤིག་ལྟར་ཉུ་སྦྱང་གི་ ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཅིག་

གྲང་རྒྱ་བའི་གཞུང་ན་མི་སྣ་དོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོར་འགྲུབ་ན་ནི། རི་སྐད་དུ།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་གསལ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་བཅས་
 བར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི། བྲལ་བའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལས་དེ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་གཉིས་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་ནི། དངོས་པོར་སྐྱ་
 བས་གྲང་རྣམ་བུར་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་བརྗོད་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་བས་གྲང་། བྱམ་པ་ཞིག་པ་དང་ནོར་ཟད་པ་དང་མར་མེ་ཤི་བ་སོགས་དངོས་པོར་
 ཁས་ལེན་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི། དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི། །དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྐྱ། །ཞེས་
 པའི་དོན་འཆད་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྐྱས་པ། རྣམ་དཔྱོད་མིག་ལྡན་འགག་ཞིག་མེས་པོ་ཡི། །རྣོ་མ་
 བས་སྤོས་ནས་སྲིད་ཞེའི་བྱེད་པོར་སྐྱ། །ལ་ལ་རང་ལ་ཡིད་རྟོན་མེད་བཞེན་དུ། །རྟལ་ཏུ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཁུར་
 གྱིས་ངལ། །མང་སྤོས་གཉིས་འབྲུང་རིགས་པའི་མཆེ་བ་ཅན། །ལུང་དང་རིགས་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་
 བས། །རང་གཞུང་སྐྱབ་ཅིང་གཞན་གཞུང་སུན་འབྲེན་པའི། །གཡུལ་ངོར་འཇུག་འདི་བསྟན་པའི་བསྐྱང་བྱེད་
 ཡིན། །གསུམ་པ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་
 པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་འདི་སྐད་དུ། འདོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་
 རང་རིག་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་འཇུག་འབྲེལ་ལས། རྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་རིག་དང་
 དན་པ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་
 པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། རང་རིག་པར་དན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་
 ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པས་ཇི་ཙམ་ཡིད་གཏད་གྲང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སུན་འབྲེན་དངོས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་
 འཆད་རྩིས་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་སྤངས་ལུང་རིགས་གསུམ་ཅར་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་
 ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཚད་མས་ཚད་མ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོན་འཇིན་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་རིགས་པར་ཐལ།

གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །དང་པོ་གཉིས་བྱེད་ཀྱིས་མི་འདོད་ལ། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་
ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་རང་གིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་དགོས་ན་ཐུག་
མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་འདི་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་ཏེ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་
འགྱུར། །མ་བརྒྱུད་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱུར་མི་རུང་། །ཞེས་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་སོ། །རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
ནི། སྡོ་སྐྱེད་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྗེས་སོགས་སྲུ་རང་བྱུང་པའི་བྱུང་ཤེས་སྤྱི་བའི་དེ་མ་ཐག་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ།
རང་དུས་སྲུ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡོད་ན་ནི། རང་གིས་སྤྱོད་བ་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་གང་རུང་ལས་མ་
འདས། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་ནི་ཁས་མ་ལེན་པས་རང་རིག་གི་དོན་གྲུབ་པོ། །རང་སྤྱོད་མི་འདོད་ན་ཚོར་བ་
སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དུམ་གྱི་མདོར། སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སྲུ་བཏུ་བར་
གསུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མཁུ། སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་
འགྲེལ་དུ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། །ཞེས་དང་། འདི་ཡང་
འདི་ག་ཉེན་ཐ་སྐྱེད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། གང་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་བ་དེ་བྱུང་པའི་ཤེས་
པས་མ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སྲུ་དབྱུད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་པའི་ཤེས་པས་
ཡོངས་སྲུ་མ་དབྱུད་བ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་དང་འགལ་
བའོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་དངོས་མི་འཐད་པའི་ལུང་རིགས་བཤའ་བ་དང་།
དེའི་ཡང་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མ་བརྒྱུད་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་
བྱུར་མི་རུང་། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་དབྱུ་མ་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཚད་མའི་
གངས་འཇུག་པ་གཞལ་བུའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞལ་བུའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སྲུ་བྱེད་པ་ཅམ་
གྱིས་རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་པར་རྙེད་པའི་ཚད་མ་དག་གིས། རང་གི་དོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་པས། གཞལ་བུ་སྡོན་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་འཛིན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་སོགས་སྤོང་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཚད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་སྐྱེས་འགལ་
བས་མི་འཐད། རིགས་པས་མི་འཐད། ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པ་དེ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རང་གཞུང་མ་
ཡིན་པས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞལ་བུ་སྡོན་པོ་ཡོད་པར་འགྲུབ་མཁན་དེ་སྲུ་ཡིན། སྡོན་འཛིན་

ཚད་མ་ཉིད་ལས་གཞན་འོས་མེད་པས། འོ་ན་དེས་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་དེ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཡོད་པར་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བས་རྗེས་དཔག་
ཏུ་མི་འོང་ས་མེད་ལ། མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་ལས་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་འཛིན་པའི་སྤྱིར། བྱེད་ཀྱིས་རང་
རིག་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རང་རིག་པར་གྲུབ་པོ། །ཡང་གལ་ཏེ་དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་
ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ་སྟུང་ན་ཡང་། རང་རིག་ལས་མ་འདས་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་
ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེས། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས། ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་
ཤེས་དེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། ཡོད་པ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
ཐལ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཐལ། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་
སོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་རང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་
འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཡིད་རི་ཅམ་གཏང་གྲང་། འགྲུབ་བྱ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར།
གཞན་ཡང་། བྱེད་ལྟར་ན། རི་སྐད་དུ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་
བརྟན་པའི་སུན་འབྲིན་དེ། སེམས་ཅམ་པ་ལ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་དུ་ཐལ། སེམས་ཅམ་པས་རང་རིག་མེད་
གྲང་། གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་ལན་དོན་མ་ཐུན་དུ་ཐེབས་པའི་སྤྱིར། རི་ལྟར་
ཐེབས་ཤེ་ན། གཞལ་བྱ་སྟོན་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་
པ་དེ། སྤྱིར་བཏང་དུ་རང་རིག་མེད་གྲང་། སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་པའི་རིགས་པ་ཡང་
དག་གང་ཞིག་རིགས་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་གྲང་དབུ་མ་པ་ལ་སྟོན་རུས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་སྤྱིར། དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་ལུགས་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་སྟོན་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་འཇལ་
པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཡང་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། འོ་ན་གཞལ་བྱ་སྟོན་པོ་ཡོད་
པར་གྲུབ་པས་དེ་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཡོད་པར་གང་གིས་འགྲུབ། སྟོན་འཛིན་ཚད་མས་སོ་སྟུང་ན། དེ་
ལྟར་ན་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་རྟོག་པ་མན་ཚུན་བརྟེན་པར་སོང་བས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་དེ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་

ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་འགྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བན་
ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི། །འགྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དང་། སྐྱ་ཏྱག་འདྲིན་གྱི་ཏྱོག་པ་
སོགས་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན། དེ་མེད་ན་ནི་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་འགྲུབ་
བས་དེ་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་ནི། དེ་དག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱིད་
གྱིས་བྱངས་པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེས་ནི། དངོས་སྤྱོད་པའི་ཁས་སྤངས་ཏྱགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས། རང་
གཞུང་མ་ཡིན་ལ། རང་གཞུང་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། དེས་དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཆད་
ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གཞུང་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐབས་དེར་འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་པས།
དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་ཚད་བས་དེ་ཉིད་
ཁོ་ན་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ལ། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཡུལ་
གཟུགས་སོགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ན་མངོན་སུམ་
ཞེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བཤད་ནས། ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་འཆད་པའི་སྐབས་དེ་ན། འགྲུལ་
ཚིག་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཅེར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་སྐད་ཅེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་པ་བྱིད་
རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་། ཏེན་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་མི་འཆད་པར། ཡུལ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་བཤད་པར་
རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་ཚད་མའི་གངས་ངེས་གཞལ་བྱའི་གངས་
ངེས་ལ་རག་ལས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཏྱོགས་པ་ཡི། །སྐྱབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་
བཞེན་ཉིད། །ཅེས་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་གཞལ་བྱ་ཏྱོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དངོས་སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་མའི་གངས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་
དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་
ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འདོག་པའི་ཕྱིར། དབང་པོས་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཁོ་བས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་ཁོ་ནས་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་གཞུང་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་བྱིད་
ལ་མི་རུང་བ་ནི། བྱིད་ལྟར་ན་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ཅིང་། ཚད་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ཁོ་ནར་ཁས་

སྒྲུང་སྐབས་ལ། མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུས་རྟུག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡང་
ལན་དགག་པ་ནི། ལྷང་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དག་ན་རེ་ལོ་ལོ་ནི་འདི་ལྟར་སྐྱ་སྐྱ། ལྷོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལྷོན་
འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྲུབ། རི་ལྟར་གྲུབ་ན། ལྷོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་སྐྱ་ཡི། ལྷོན་འཛིན་
མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྷོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་རྒྱུད་མ་དགོས་པར། ལྷོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
ཀྱིས་ལྷོན་པོ་བཟུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་ལ། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་དེ་ལྷོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་
ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་། ཁས་སྒྲུང་སྐབས་པ་དང་། རང་
གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལུགས་གསུམ་ཀ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། དང་པོ་ནི། འོ་ན་དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚད་མ་
གང་གིས་འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གྲུབ་ན་ནི་རང་རིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་དེས་དེ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན།
གལ་ཏེ་དེ་ཡང་། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྤྱི་མ་གཞན་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། ལུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་
དང་། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་འགྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཁས་སྒྲུང་སྐབས་དང་འགལ་བ་ནི། འོ་ན་ལོག་ཤེས་
རྣམས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན། དེས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དྲན་
པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དག་གིས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། ལོག་ཤེས་དེ་དག་དང་། སྤྱིར་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དུས་ན་རང་རྒྱུད་ལྷན་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་
རྒྱུད་ལ་རང་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རང་སྟོང་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། དྲན་པའི་རྟུགས་ལ་ཉེན་ནས་
སྟོང་བ་དགོག་དགོས་པར་སོང་བས། དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རང་སྟོང་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཉེས་པ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟོག་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་འདི་རྟུག་ཅེས། ལོག་ཤེས་རྣམས་རང་གི་སྤྱང་ཆ་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་གཞལ་བས་དེ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཕོངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་སྤྱང་
ཆ་དེ་དག་དངོས་པོ་འཕྲོད་དངོས་མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལོག་ཤེས་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ།
རང་ལུལ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་ཅར་དངོས་འགལ་དུ་མ་སོང་ངམ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནམ་སྟོག་གྱུར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐལ་བ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་

ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཡང་
 ཚོས་ཅིག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་གོ་མི་ཚོད་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་རིག་པ་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་འགལ་བ་དང་། ལྷང་ཆ་དེ་དག་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་འཛིག་པ་
 དང་། ལྷོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་རང་གི་སྣང་ཆ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་རིག་འབད་མེད་དུ་
 གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཐལ་བ་དང་། ལྷང་ཆ་དེ་
 དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་མངོན་སུམ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྣང་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་
 ཐལ་བ་རྣམས་སྲིད་གྱིས་བརྒྱོག་པར་མི་རུས་སོ། །གསུམ་པ་ལུགས་གསུམ་ཀ་དང་འགལ་བ་ནི། ལྷོན་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་ན། སྲིད་རང་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་འཇུག་བཤུད་
 ལས། ལྷོན་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་
 བར་བསྟན་གྱི་ཞེས་བཤུད་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་ལྷོན་འཛིན་ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་གྲུབ་པ་ཅམ་
 གྱིས་རང་ཉིད་ཚད་མར་འགྲུབ་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དེར་འགྲུབ་པ་རྗེས་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་
 ལྷོས་དགོས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་དེ་ཉིད་ལས། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ་
 ལྟར་ན། གཞལ་བྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤུད་པ་དང་འགལ། ཡང་ལྷོན་པོ་འགྲུབ་
 སྲིད་ལས་གཞན་པའི་ལྷོན་འཛིན་ཚད་མ་འགྲུབ་སྲིད་གྱི་ཚད་མ་ལོགས་པ་གཅིག་དགོས་པར་ཐལ། ལྷོན་པོ་ནི་
 ལྷོན་འཛིན་ཚད་མས་འགྲུབ། དེ་ནི་རྗེས་གྱི་བྱ་བས་འགྲུབ་པའི་སྲིད། འདོད་ན་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷོན་པོ་
 འགྲུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་ལྷོན་པོ་འཇུག་སྲིད་འགྲུབ་ཚུལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བཤུད་པ་དང་འགལ། གཞན་
 ཡང་། དབང་མངོན་འགྲུབ་པ་ཡིད་མངོན་ལ་སྟོས་པར་ཐལ། དེ་དུས་གྱི་བྱ་བེས་དེ་ཡིད་མངོན་དུ་སྲིད་གྱིས་
 ལོགས་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གྱི་གཞུང་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་
 ཅམ་པས་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་སྲིད་མེད་པར་བསྟན། སྲི་
 དོན་མེད་ཀྱང་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པའི་རྒྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མེད་
 པར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེས་འདྲི་བ་ནི། འདི་ཡི་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་

གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེན། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྤོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་
 པའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་
 དུལ་ཅན་དེ་ཉིད་ཅན་པའི་ཅན་ཤེས་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དུས་ཅན་པ་ལས་གྲུབ་
 བ། །ཞེས་པའོ། །དེ་འགོག་པ་ལ། སྤོང་ཅན་གཉིས་ཀ་རྗེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་
 འགྲུབ་སྟེ། ལོང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྐྱབ་པར་བྱ་སྤྱིར་
 བརྗོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤོང་ཅན་གཉིས་ཀ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་དོ་སྣམ་ན་ནི།
 དེ་ལྟར་དུལ་ཅན་ཅན་པ་བཞིན་དུ་དུལ་ཡང་ཅན་པས་དུལ་ཅན་སྤོང་བ་བཞིན་དུ་དུལ་ཡང་སྤོང་བ་ཡིན་
 ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གང་སྤྱིར་གང་གི་དུལ་སྤོང་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཐ་སྣང་དུ་དུལ་དང་དུལ་
 ཅན་གཉིས་ཀ་ཅན་པའི་ཉགས་ཀྱིས་རང་སྤོང་བ་དང་དུལ་སྤོང་བ་གཉིས་ཀ་དཔོག་པ་ནི་དེད་དབྱ་མ་པ་ལ་འཐད་
 དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རང་རིག་པར་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་གྱི། །ཞེས་པའོ། །སེམས་ཅམ་པ་ལ། ཐ་སྣང་དུ་ཡང་ཅན་
 པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྤོང་ཅན་གཉིས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་ཅན་པའི་ཅན་པ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བར། འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཡང་རང་
 རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཅན་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ལོ། །དུལ་སྤོང་བ་དང་ཅན་པ་མེད་པར་དུལ་
 ཅན་སྤོང་བ་དང་ཅན་པ་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་
 མཐོང་སྟམ་ཅན་པ། །དེ་འབྲ་སྤྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་
 དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་སྤྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དུལ་མ་གྲུབ་པའི་དུལ་སྤོང་
 ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་འཆད་པ་ནི། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མེན་
 པས། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་མེད་གྱི་
 ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤོད་དུལ་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
 པ་དེའོ། །ཞེན། དེ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རྩེ་བའི་
 ཞབས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་པའི་གཞུང་ཞེས་མོར་བཤད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ངས་པས། ལོང་དུ་ཅུང་ཟད་
 རགས་པར་བཤད་པ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཏུ་འདི་ཉིད་ངས་པར་བརྒྱང་བར་བྱའོ། །འདིར་སྐྱས་པ། རང་གཞན་

གཞུང་ལ་གཟུ་བོས་མ་དབྱུང་བར། །རང་རིག་འགོག་པའི་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས། །རང་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་རི་
བཞིན་མ་ཤེས་བར། །རང་བཞིན་གསལ་བར་བསྟན་པ་འགའ་ཡོད་དམ། །གཞན་ལ་འགྲན་དང་ཕྱག་དོག་འཐོར་
རྒྱུ་གིས། །གཞན་གཞུང་འཛོག་པའི་ཆེད་དུ་མ་བསམས་ཀྱང། །གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རི་བཞིན་དབྱུང་བ་
ན། །གཞན་དག་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པ་འགའ་མེད་དམ། །བཞི་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛོག་གྱེད་ལས་འཕྲོས་པའི་
དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། །དེ་སྲུང་དབྱུང་བའོ། །དང་བོ་ནི། །གངས་ཅན་དུ་
སྤྲིས་བྱོན་པ་དག་ན་རེ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གྱི་བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད། །ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་རི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་བསྟོ་བ་ལ་སྐྱོངས་པར་གྱེད་པས་
ན་གཏི་ལྷག་སྟེ། །མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་གྱེད་པ་རང་བཞིན་
མཐོང་བ་ལ་སྤྲིབ་པར་གྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེས་དང། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་
ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་གཞག་
གོ། །ཞེས་དང། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་མེ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང། །འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་
འཁོར་བ་འགགས་པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྲིབ། །བཤད་པ། །སྤྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཤེས་
ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྤྲོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །སྤྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་
འགྱུར། །རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱ་སྤྲིད་པའི་ས་བོན་
དུ་གྱུར་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་
ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་བསྐྱོག་པར་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་དང། །དེ་ཉིད་ལས།
ལུས་ལས་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཏི་ལྷག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །དེ་སྤྲིབ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང། །གཏི་ལྷག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང། །དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ལུང་
གི་སྤྱོད་གྱེད་དོ། །རིགས་པ་ནི། །བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་སྤྲིབ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་བ་མི་མ་སྲུང་སྤོགས་
ཡིན་པའི་སྤྲིབ། །མ་རིག་པར་གྱུག། །ལུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་སྤང་
མི་ལུས། །དེ་མ་སྤངས་པ་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པས་འཁོར་བ་མི་བསྐྱོག་པའི་སྤྲིབ། །འཁོར་བའི་ཕྱི་བར་

དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
དང་འབྲེལ་བར་གཞིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཅམ་ལ་བཤད་པའི་སྲིད་དང་།
ལྷུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་མ་ལ་
སོགས་པ་ལྟར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱིས་པ་དང་དེའི་རྒྱས་
སྲུང་བའི་འཕགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་འཆད་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྐྱང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་
ཡིན་ལ། ཞེས་སྐྱེ་འཕགས་ཅམ་ལ་སོ་སོར་སྲུང་ནས་གསུངས་ལ། བྱེད་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་ལྟར་ན་བྱིས་པ་དང་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཉན་རང་སློབ་པ་དང་མ་དག་སའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཉེན་འབྲེལ་བདེན་པར་སྐྱང་བ་
དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དེ་འཕགས་པ་སྐྱང་བཅས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཆད་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡང་
མི་རུང་བའི་སྲིད་དང་། བྱེད་ལ་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད།
གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་བ་མི་མ་ཐུན་སྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་མོངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་འདིའི་ཉན་
རང་ནི་དག་བཅོམ་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྐྱངས་པར་བཤད་པའི་སྲིད། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དབའ་ཡང་། དག་ས་ལ་གནས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དང་། བརྒྱ་པའི་
འབྲེལ་བར། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པར་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་སྲིད། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་དེ་
སྐྱངས་པར་བཤད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། མིན་པའི་ཡན་ལག་
གིས་བསྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་འཆད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་དེས་དེ་
མ་སྐྱངས་སོ་སྐྱུ་མ་ན། དེས་དེ་སྐྱངས་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་གང་གི་སྤྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་
ལྷག་སྤྲིན་པོ་འཛིན་ཉེན་ལ། །ཡོད་པ་དེས་ན། ཞེས་དང་། སློབ་བཟང་ཉི་མས་སྤྲིན་པ་སྤྲིན་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་
ཡི། །མཁས་པ་དག་ནི་སློང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཕགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐྱངས་པར་
བཤད་པའི་སྲིད་དང་། གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་དང་འདི་ཉིད་
ཚམ་ཐུན་པའི་སྲིད། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་དག་པ་སར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་

།ཀྱང་དེ་ཐོབ་པར་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མང་པོ་ནས་འབྲུང་བའི་སྲིད་ལ། འཇུག་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་བྲིད་དེ་ལྷར་
 འཚད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞོན་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛོག་
 བྱེད་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་སྲིད་ལ། རི་ལྷར་ཞེ་ན། དེ་གང་
 བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར། བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་རུང་ཟད་གཅིག་ནི་བརྟུན་ན་ཡང་
 མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་ལ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 སྤང་ངོ། །ཞེས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བདེན་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་མ་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པའི་སྲིད་ལ། གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་པ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ས་ནི། བདེན་འཛིན་
 ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་བྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཐན་ཏེ། དེར་ནི་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྲིད་པའི་ས་བོན་
 བྱེད་པ་དང་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཐོང་བས་སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པ་ཅམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི། དེ་ལ་དེས་
 བྲུབ་པ་མ་བཤད་པའི་སྲིད་ལ། གཞན་དུ་ན་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་
 གྲུབ་པས་བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བརྟུ་
 གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པར་གྲུབ་པས་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་དེར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷར་ན་རྟེན་
 འབྲེལ་ཆ་གཅིག་གི་སྲིད་ལེན་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་བདེན་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་ངོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐམ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྲུབ་
 བར་མ་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་ས་ནི་ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་
 བཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་སུ་བཤད་པ་མེད་པའི་སྲིད་ལ། ལུང་དེ་ནི་བྲིད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། བྲིད་ལྷར་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ལས། གཞུང་དེར་ནི་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་ཀ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་སྲིད་ལ། དེའི་འབྲེལ་
 པ་ཚིག་གསལ་དུ་འདེད། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུ་ལ་དང་། རྣམ་རྟོག་འགགས་པས་ཉོན་མོངས་
 འགགས་པར་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག་ བདེན་འཛིན་དང་།
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཅམ་ཡང་བཤད་པ་མེད་ངོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་ལུང་དེས་ཀྱང་། དེའི་
 བྲུབ་པ་པར་ཞོག་ དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡང་མ་བཤད་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱ་རི་བཞིན་པ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་བདེན་འདྲིན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ན་
ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ནི། བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེའི་སྡོང་པོ་བསྐྱུས་ན།
མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ཅེས་པར་སོང་བས། བྱེད་རང་
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་མ་ངེས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཆ་གཅིག་གི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་སྒོར་གི་མ་རིག་པས་མ་ངེས་པ་དང་ཆ་གཅིག་པོ་དེའི་འདུ་བྱེད་ནང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྲིད་པ་
སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པས་མ་ངེས་པ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་འཇུག་སྟེ། བྱེད་ཅག་གིས་ནི་བདེན་འདྲིན་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
མའི་མ་རིག་པ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རི་སྲིད་ལུང་པོ་ལ་བདེན་འདྲིན་མ་
སྐྱངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསོག་གོ་ཞེས་བེར་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་
ཚོས་ཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱུང་སེམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོམ་ལམ་རྩོུ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་གནས་པ་
དེས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་འཕེན་འགྲུབ་གང་རུང་གིས་ལས་བསོག་པར་ཐལ་བ་རྣམས་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་
པ་དང་། བདེན་འདྲིན་གང་ཡིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཀྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེར་འདོད་ན། བདེན་འདྲིན་ཡིན་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཀྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་དེ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། འདྲིན་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རི་
སྲིད་ལུང་པོར་འདྲིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འདྲིན་ཡོད། །ངར་འདྲིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་
དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འདྲིན་ཚོགས་ལ། ལྷ་ལས་བྱུང་བ་སྐྱོ་ཡིས་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །ངག་དོན་བསྐྱུ་ན། བྱེད་ཅག་གིས་བཞད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བདེན་མོད་
མདོན་སྐྱུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བའི་ས་སོན་སྐྱོང་མི་རུས་ཞེས་པ་ཙམ་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རྩ་བའི་ཞབས་ཀྱི་
དགོངས་པར་སོང་བས། དེ་ཙམ་ཞེས་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཡང་གྲུབ་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་བདེན་འདྲིན་གང་ཡིན་ཉོན་

སྐྱེ་བ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་ས་སྐྱར་ཡང་དེའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཚོ་ལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག་གཉིས་པ་
གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། ལུང་གི་གཞོན་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱེད་རང་ལྟར་
ན། འཕགས་རྒྱུད་ལ་བདེན་འདྲིན་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པར་
བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ། ཡོད་ན་ནི། རི་སྐད་དུ། གཉི་ལུག་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་
སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་གཉི་ལུག་དེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར། འཕགས་པའི་ཉེན་ལ་ཡང་སྲིད་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསོག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རི་སྐད་དུ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བར་ཡོད་
པ་ཉིད་དུ་གཟུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙུན་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མཛོན་
པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་འགལ་གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་དེ་ཉེན་རང་དག་བཙུན་པ་དང་། བྱང་སེམས་དག་པ་སའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དང་པོས་བསྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་
ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ཁོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྐྱེ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་གཉི་
ལུག་ཉེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཉི་ལུག་མེད་པར་དེ། །མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་
ཚག། །རྫོ་བཟངས་ཉི་མས་སུན་པ་སྐྱུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི། །མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་
གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་འགྲེལ་པར། ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ཁོའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་དང་ལུགས་བརྫོག་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུང་འགལ་གསུམ་པ་
ནི། རི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་
ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་གཉིས་ཀ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་མཁས་པར་བཤད་ནས། མཁས་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་མི་
བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ལ་སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་
གཞོན་པ་ཡིན་ལོ། །ལུང་འགལ་བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་ཉུག་ཅུ་པར། དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་
མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ནས་དེ་ནི་སྟོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྤངས། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འགྱུར་ཞེ་

བ། རྟེན་ཅིང་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་ཞེས། །ཡང་དག་མཐུན་པ་མཚོག་གིས་
 གསུངས། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། དེ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤང་བའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་གསུངས་པ། རྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་མ་མཁུན་ནི་སྐྱེ་མའི་ན་ཚུང་ལ་ན་ཚུང་ཡང་དག་
 པའོ། །ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ན་ཚུང་ཡང་དག་པའོ། །སྦྲུལ་དུ་
 མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྲུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 པ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན། འཕགས་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་
 མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས། དེ་འདྲ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་ཅིང་།
 དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལ་ཉོན་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་མ་ཁྲུབ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གཞོན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་དག་བཙུན་
 པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྲིད།
 འདོད་ན་དེས་སྐྱེ་བ་མ་ལུས་པའི་ས་བོན་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་སྤངས་
 པའི་སྲིད་པོ། །ཡང་ཐེག་དམན་དག་བཙུན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཐོག་མར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་
 རྟུགས་པས་ཚོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཉོན་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤེས་སྐྱེ་བ་སྤོང་བའི་ཐོག་མ་ནི་ས་བརྒྱད་
 པ་ནས་བཙུན་པའི་སྲིད། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤོང་བའི་ཐོག་མ་
 དེ་ནས་བཙུན་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་འགལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤང་མེད་གསལ་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀུན་
 བཏགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཁྲུབ་ན། ཉོན་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེས་མ་ཁྲུབ་པའི་
 ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་སོ། །ཤེས་ལྡན་ཡང་། ཉོན་སྐྱེ་བ་ཀྱི་གཉེན་
 བོར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་མཐོང་དག་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མྱིབ་སྐྱོང་རྒྱས་པར་ལྷ་བའི་
ཞབས་ཀྱིས་བཞད་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་ས་
བོན་མཐའ་དག་སྐྱོང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྐྱོང་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྒྱས་པ་བསྐྱོམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་སྐད་དུ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམས་སྐྱོལ་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ཙ་
འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་འགལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྐྱོང་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་བསྐྱོམས་མི་དགོས་
ན་གཞན་གང་ཞིག་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཅི་བར་བྱ་ཞིང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་
པ་སྐྱོམས་མི་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། །གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་
དེའི་ཆེ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་འཇུག་པ་འདོད་ན་ནི། དེར་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་དང་། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐྱབས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཉོན་མྱིབ་
སྐྱོང་བའི་དེ་དང་དེ་མེད། ཤེས་སྐྱིབ་སྐྱོང་བའི་ཡང་དེ་དང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་གང་ཡང་མེད་པར་ཐམ་བ་བསྐྱོག་མི་རྒྱས་སོ། །གཞན་ཡང་དམན་ལམ་སྐྱོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
འཕགས་པས་ཉོན་མྱིབ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་ཉོན་མྱིབ་ཅམ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ལས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུངས་པ་དང་འགལ་སོ། །གཞན་ཡང་མ་དག་སའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་ཏེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གང་ཞིག་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ནི་བྲིད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་དང་མ་
བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མྱིབ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
ལོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་དགོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ནི།
རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་མཚན་
འཛིན་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་དུ་བྲིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །མདོར་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་ལའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱིབ་པ་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་

ཉམས་ཤིང་། ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡང་བཞག་མི་རུས་བས་ལུགས་
དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་གི་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་གྱི་དབྱེ་བ།
དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་སོ་སོ་བྱེ་བ། དེ་གང་ཟག་གང་གིས་གནས་སྐབས་གང་དུ་སློང་བའི་ཚུལ་
སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཚན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པ་དང་། མཚན་འཛིན་དང་བྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཛོག་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་པ་འཕགས་པ་དང་། ཉན་རང་མི་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་གོ། །དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློང་དང་། བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
འཛིན་པའི་སློང་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་འང་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་བཅ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
སྒྲིབ་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའོ། །མདོར་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་སློང་དེ་དག་གིས་ནི་
ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་དང་། དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་དེའི་རྗེས་སྐོབ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འཛོག་པར་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་འཕགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
མིན་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་སློང་ཀུན་རྫོབ་པ་གཉིས་བཤད་ཟེན་པ་ལས། དང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློང་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དྲང་བ་ལྟ་བུ་དགེ་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེན་འཛིན་དང་། མ་
བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེན་འཛིན་གཉིས་སོ། །འདིས་ཀྱང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
འཛོག་རུས་ཏེ། འཕམ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་ལྟར་
ཡང་། སྤྱིར་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིས། དེའི་
བྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྤང་བོ་ལ་དང་། དེས་མ་
བསྐྱས་པའི་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློང་འོ། །དང་པོ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་དང་། དེ་མ་

ཡིན་པའི་སྤང་པོ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བྱུང་བའི་བསམ་གཏུན་གྱི་ཚོར་
 བ་ལ་རོ་སྤང་བའི་སྤོང་པ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུའོ། །བདེན་འཛིན་དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྤྱིར་དོ། །སྤིང་བའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤིང་འཕེན་འབྲུབ་གང་རུང་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དངོས་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པར་མི་བཞག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོའི་རིས་
 ལྷ་བྱུང་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་བར་ཚད་མེད་ལམ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 དང་། རྗེ་བྲག་ཏུ་སྤིང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་པའི་བྲུབ་པ་མ་དེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོས་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའམ་ཁོ་
 བ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར། སྤིང་བའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་
 འབྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྤང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མ་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར།
 དཔེར་ན་ཀ་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་མ་སྤངས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁོ་བ་སྤོང་བྱས་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་དེ་
 ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་མ་སྤངས་པར། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེའི་ས་བོན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་
 འཛིན་སྤོང་མི་བྱས་པ་བཞིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་མ་དེས་པ་དང་། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་དེའི་ས་བོན་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་སྤངས་པར་ཅིག་ཤོས་སྤོང་བྱས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་སྤོང་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་དེ་དང་དེ་མ་སྤངས་ཀྱང་དེ་ལ་
 སྤོང་བའི་ཆགས་པ་སྤོང་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྤངས་ཀྱང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་
 ཚེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་

བར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པ་བཞི་སྟོང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ལྷུང་དང་རིགས་པ་
ལས་སོ། །ལྷུང་ནི། རི་སྐད་དུ། རི་སྐད་ལྷུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྐད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཞེས་དང་།
གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ནི། ཉོན་མོངས་དུག་ཅན་ཅེས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །རིགས་པ་
ནི། རི་སྐད་ངར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ལྷུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྐད་དུ་དེ་ལ་བདེན་ནས་དེ་ལ་ངར་
འཛིན་པ་འབྱུང་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་རྒྱས་ལ། དེ་ལ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
དེའི་ཆེ་ནི། དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མི་ལྡན་པར་གྲུབ་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་
པོར་དེའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་ན། དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྡན་སྐྱེས་སྐྱངས་པ་སྐྱེད་ཀྱང་། དམན་ལམ་དུ་
དེའི་གཉེན་པོར་དེ་སྟོམ་པ་མེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་མཐར་སྐྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་སྐྱངས་པ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོན་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ལྷུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སྐྱངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སྲིར་སྐྱམ་ན། དེ་ལ་ནི། ལྷུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་
ངེས་ཤིང་། རྣམ་མའི་ལན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྐྱོམས་པ་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམས་པ་
དང་། ཆོས་བཟོད་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཡང་དེར་མ་བསྐྱོམས་པས། དེའི་ས་བོན་མི་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དཔེ་སྐྱབ་
པའོ། །དེ་དང་ཅིག་ཤོས་མི་མཚུངས་པ་ནི། འོན་ལྷུལ་སྤྱི་འོས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་
སྟོང་བ་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྟོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྟོང་བ་ལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་་
དགོས་པའི་སྲིར་སྐྱམ་ན། དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེར་མ་རྟོགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུང་པོ་ཅམ་བདེན་མེད་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྐྱངས་པ་ན་སྤྱི་
འོས་ཀྱི་ལྷུལ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། སྤྱི་འོས་ལྷུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་
བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས།
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་སྐྱས་པ་ཅམ་རྟོགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཆོག་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་རྟོགས་ནས་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རང་རྒྱུད་གྱི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
དགོས་པར་གསུངས་གྱི། ཚོས་གཞན་དེར་རྟོགས་དགོས་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མ་གསུངས་པ་དེ་
ལྟ་མོད་གྱི། དེས་སྤྱི་ལོ་གྱི་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། ཉན་རང་འཕགས་པས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བ་ལས། གཅིག་གི་བཟོ་བོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་བཟོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་
བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལ་བདེན་པར་འཇིག་པའི་བདེན་འཇིག་ནི་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་
གཉེན་པོ་ཆེད་དུ་མི་སྐྱོམ་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་ཉན་རང་ལ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་
ལམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་མི་འཇོག་ལ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དེ་དང་དེ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དོན་དེ་ལ་བསམ་ནས། རི་སྐད་དུ། བདག་
མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱོལ་སྤྱིར། །ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་དང་དེའི་
འགྲེལ་བཤས། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྟན་ལ། རྒྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ནི། གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅུ་མཐོང་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་དག་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་སྐྱོམ་པ་མེད་དེ། །ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཅུ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་
དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གང་དུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤོང་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤོང་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤོང་བའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
དང་། འགྲུབ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐར་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་
ཡང་སྤོང་འཕེན་བྱེད་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་སྤངས་ལ། དེར་ཅིག་ཤོས་མ་སྤངས་ཀྱང་། དེས་དེར་ཡང་སྤོང་འཕེན་པའི་
རུས་པ་མེད་པ་ནི་སྤོང་བའོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་འགྲུབ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། རང་
རྒྱུད་གྱི་རྣམ་སྐྱེན་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རི་སྤོང་སྐྱོམ་ལམ་ཐ་མ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྤོང་དུ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་

ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པའི་
 དགོངས་པ། ཤེར་སྤྱོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་
 དེ་ལས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། དེ་སྤྱོན་ཆད་དུ་ས་རེ་
 རེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་གསུངས་པའི་དེ་ནི་དབུ་མ་འཇུག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་
 དེ་ཉིད་ལོ་བདེ་བར་བཞག་ན་འདི་ལྟར། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་བ་ལ་དམན་པའི་དབྱ་བཅོམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བ་དང་། མ་སོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དབྱ་བཅོམ་པ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། སྦྱོར་ལམ་
 དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ས་དང་པོ་སྡོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྤར་དམན་ལམ་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་
 ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་སྦྱོས་བྲལ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་།
 དེ་ལ་བདེན་སྟོང་དུ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་པའི་མཚན་མ་གཞན་གྱིས་དམན་པའི་བྱུང་ཚུབ་ལ་མི་སྐྱིབ་པས།
 དེའི་གཉེན་པོར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་བསྐྱོམས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དམན་པའི་ལམ་
 དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་མཚན་མར་འཇིན་པའི་ཤེས་བྱའི་ལས་མ་གྲོལ་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་
 ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤར་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་ལ་མཚན་མར་འཇིན་པའི་སྦྱོས་པའི་ཚོགས་ལྟ་ཞོག དེ་ལ་
 བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྦྱོམ་མི་དགོས་ཤིང་། མ་བསྐྱོམས་
 པས་དེ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་སྐྱིབ་པ་ཀུན་བཏགས་ལས་མ་གྲོལ་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་
 ལོ། །དེའི་འོག་དུ་སྦྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་ལྟན་སྦྱིས་གྱི་ས་བོན་དང་མཚན་འཇིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤོ་
 རྣམས་ཁོ་ན་སྦོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་ས་བོན་ནི་སྤར་དམན་ལམ་དུ་སྤངས་ཟིན་བདེན་འཇིན་གྱི་
 རྟོག་པ་ནི་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཞག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱི་མ་
 སྦྱིས་པ་དེའི་ཚེ། ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀུན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདེན་
 མེད་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར། འདིར་ཉོན་མྱོན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་ནི། སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་མྱོན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་
བོན་མེད་དུ་གཉེན་པོས་མི་སློང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པར་ལྷན་ཡང་། ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལ་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པའི་སློབ་པ་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་
མ་དག་པས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་དབང་གི་ས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལས་གསོས་འདེབས་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་སློབ་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེས་ཆགས་སྤང་ནི་ཡུལ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། བདེན་སྟོང་གི་མཚན་མ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་སྐྱེ་མ་མཁན་སྐྱེ་མའི་ན་རྒྱུང་ལ་
ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞེན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པར་སྲིད་པར་
ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ངར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ན་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བ་དང་། བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པའི་
སློང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའོ། །དང་པོས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སོགས་པར་རུས་ལ། གཉིས་པས་དེ་མི་རུས་
ཤིང་། ལས་གསོས་འདེབས་པར་རུས་སོ། །སློབ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་
བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་སོ། །དོན་དེ་དག་ལ་དབྱེད་དགོས་པའི་
དོགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་
སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་
འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པའི་འཇུགས་ལ། དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །འཇུགས་བསྟན་ལ་དེའི་བྱུང་བ་མ་བཤད་ཅིང་།
གཞུང་དེའི་འཇུགས་བསྟན་གྱི་རུས་པ་ནི། ཡུལ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་
སོགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །དོགས་པ་གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་
ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་སློབ་སྟོབས་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སློབ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅིག་

ཤོས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་ཅམ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་སྲིད་སྟམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཇི་སྲིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྟོང་བའི་རྒྱས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །ས་བདུན་པ་ནས་ནི་གཞོན་རྒྱས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་
བོན་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་དམན་པའི་དག་བཅོམ་པས་གང་ཐོབ་དེ་ཐོབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོས་
སྟག་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཡང་འདི་སྟམ་དུ། མ་དག་སར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡོད་པའི་སྲིད། ཉོན་མོངས་པ་
མངོན་འགྱུར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོས་བཏབ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་
ལེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལུགས་འདིར་ཉོན་ཡིད་ལ་དབྱུད་པ་མ་མཛད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཉོན་ཡིད་ནི་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་
བསྟམས་པས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོས་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཚོས་མངོན་པ་བ་དག་འཆད་དོ། །ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་གྱུར་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། དེར་
བདེན་འཛིན་ལྟ་ཞོག ཇིས་ཐོབ་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་འཆད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །གཉེས་པ་ནི། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
དེའི་འགྲེལ་བར་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས། བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུགས་བསྟམས་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ལ་རྣམས་པར་ཞུགས་པ་ན། མཐོང་སྤངས་དང་སྟོམ་སྤངས་སུ་བཞག་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཇི་སྟེད་པ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་པར་གསལ་བས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་དེའི་ས་བོན་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཐར་པ་ལ་མི་སྐྱིབ་པའི་སྲིད་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཁོ་ནར་བཞག་ལ། དེ་དག་འཁོར་
བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
རྒྱུད་ལྷ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྐྱེ་འཆི་ན་དང་རྒྱ་བ་ལས་གྲོལ་བ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
ཏེ། །སྐྱེ་སོགས་འཕོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱས། །སྟོན་ལྟོན་འགྲོ་ལ་སྟོང་ཇི་སྟེད་སྲིད་བསྟེན། །འཕགས་པས་
འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒྱ་བའི་སྟག་བསྟམས་བཅུད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་
མེད་སྲིད་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་

བར་བཤད་པས། ས་དང་པོ་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་ལྷོབ་མ་ལུས་བར་སྤངས་ལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་
 ཉོན་ལྷོབ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་དེར་ཤེས་ལྷོབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འཁོར་བ་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། གཞུང་འགྲེལ་དེར། མདོ་སོ་སོའི་དགོངས་པས་མི་འབྲ་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་
 བླ་མོ་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་ལས། ཟད་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་། དབང་
 རོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་དབང་གིས་ཟད་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་
 ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཤད་དོ། །འདིར་དབང་རོབ་པ་ནི། དག་པ་སའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
 ལོ་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་བཞེད་ལ། གཞན་དག་ནི་ས་དང་པོ་ནས་འཆང་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། སྤྱིང་རྗེའི་
 བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ན་དང་ལྟ་བར་སྟོན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྫོགས་རྒྱ་མཚོ་ས་ལུས་པའི་མདོ་
 བྱངས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། དག་པའི་རྩ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་
 ཚོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་དག་ལ་དག་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 བཏགས་ནས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་བཤད་དོ། །བཤད་པ་གཉིས་པོའི་དོན་
 ལ་བརྟགས་ན། ལྔ་མ་དག་ས་དང་། ལྷི་མ་མ་དག་སའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ལོ། །མདོན་བ་ཀུན་ལས་
 བཏུས་ལས་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་སེམས་བརྒྱུད་
 རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མཚན་ཉིད་པ་
 དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་འཆང་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་གཞུང་གི་འཕྲོས་ལས་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་ནས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་
 བཞིན་དུ་སྤིད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
 བསམ་གཏོན་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཤིང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 བྱི་བདེན་པ་རྣམས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ས་བཏུ་རྣམས་སུ་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་
 གཉན་པོའི་ལམ་སྐྱོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་གཉན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་ཚུབ་རོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐྱེ་བ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་གཅིག་ཆར་སྤོང་དོ། །གཅིག་ཆར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པར་འགྱུར་དོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ལྷགས་དང་སྤོན་གྱིས་སོད་པའི་དུག་དང་། དཔེར་

ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་དེ་
འདྲའི་ཉོན་མོངས་དེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་བཤད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་དག་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ་བ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་། རྫོགས་རྒྱ་
མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལ་འཆད་དགོས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་
གསགས་ནས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པ་ནི་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་དོ། །འདི་དག་པའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པར་བཤད་
ཅིང་། མི་དགོ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས། བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཉོན་
མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང་། སྤྱིང་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གོ་། ཐེག་དམན་དག་
བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ལ་ནི་འདི་མེད་དེ། འདི་ཉོན་སྐྱབ་མཚན་ཉིད་
པར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་སྟོན་ལམ་དང་སྟུལ་པས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཡང་
བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམས་གཉིས་ཏེ། ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ། །དོན་མཐོང་
འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདི་དམན་པའོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་
པ། །སྤྱིང་པ་དག་ཏུ་བསྟུར་བའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བསྟུར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན། །གཅིག་
ནི་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་ནི། །སྐྱེ་བ་དག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་སྟུལ་པས་
རབ་ཏུ་སྐྱབ། །དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པས། །ལྷུང་ན་འདས་ལ་མངོན་
དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །དོན་བྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། །མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྟུལ་
དོན་གཉིས། །བསམ་གཏན་དོན་བཅོམ་དེར་བརྟེན་ནས། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ནི། །སྐྱག་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་འདས་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ། དབང་པོའི་ལུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ནས་ལམ་ལྟ་དང་ས་བཅུ་བཞུད་པར་བྱེད་ཅིང་
 འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབང་པོའི་ལུས་ཞེས་པ་ཡང་། སེམས་ཅན་
 བལ་བ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་ཞིང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་ས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་བརྒྱའི་ཀུ་ལུད་ལང་ཚོ་ནི། །དབལ་ལྡན་རྣམ་པའི་ལེགས་བཤད་མཛེས་བོ་
 དང་། །པན་ཚུན་ཡིད་བཅུགས་འཇུག་དཀར་འཕྲེང་བ་ཡིས། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་
 སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབྱེ་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་བང་མཛོད་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཚན་རྣམས་བཤད་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་ལྟ་བུ་འདོ། །། །བལ་ལུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་
 པ་ལས་གུ་རུས་སྟེ། །།